

24

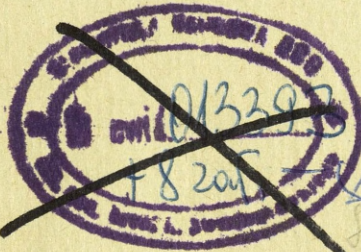
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
BIBLIOTECZNEGO

~~WYJAZD~~

23

Egz. Nr.....

ZESZYT TAKTYCZNY

1(37)

036953

WARSZAWA

Luty 1969

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
KAPITAŁU
im. gen. broni K. Świerczewskiego

~~36953~~

stron: 49+824

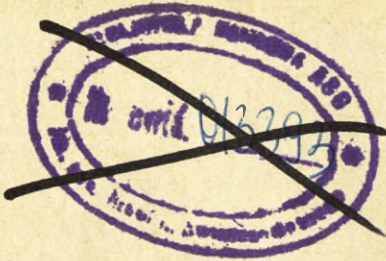
27

ERRATA

Strona	Wiersz		Jest	Powinno być
	od góry	od dołu		
12		26	Oceniając warunki marszu, putku niedopuszczenie przez dywizję	Oceniając warunki marszu putku niedopuszczenia przez dywizję
27	12		Dla zabrania zapasów różnych olejów napędowych	Dla zwiększenia zapasów mps
27	17, 18			
45		8		

Przeł. prof. 12657 Jan

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~TAJNE~~

Egz. Nr 23

ZESZYT TAKTYCZNY
1(37)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KAPCERNIAKÓW GENERALNYCH
im. gen. broni K. Świerczewskiego

36953

WARSZAWA

Luty 1969

2

Materiały do niniejszego Zeszytu opracowali: do części pierwszej — ppłk dypl. Czesław MOLL, ppłk dypl. Longin MUCHA; do części drugiej — płk dypl. Tadeusz LOJEWSKI, płk dypl. Jan GRZELECKI, ppłk dypl. Władysław BOBRYK, ppłk dypl. Witold JANDA, ppłk dypl. Wiesław WÓCIK.

SPIS TREŚCI

	Str.
Część pierwsza: „Zwalczanie kawalerii powietrznej przez PZ w działaniach zaczepnych”	5
I. Analiza zadania, ocena położenia i sprecyzowanie decyzji przez dowódcę 13 pz	5
II. Ocena położenia i propozycje szefa artylerii 13 pz	15
III. Ocena położenia i propozycje szefa saperów 13 pz	17
IV. Ocena położenia i propozycje użycia artylerii plot	19
V. Analiza zadania, ocena sytuacji tylowej i propozycje kwatermistrza 13 pz	20
Część druga: Natarcie dywizji zmechanizowanej na oddzielnym kierunku w warunkach braku styczności z sąsiadami	26
I. Niektóre zagadnienia użycia dywizji zmechanizowanej w natarciu na oddzielnym kierunku	26
II. Założenie ogólne do tematu: „Natarcie DZ na oddzielnym kierunku w warunkach braku styczności z sąsiadami”	32
III. Dane dodatkowe z rozpoznania	38
IV. Sytuacja artyleryjska	41
V. Sytuacja techniczna	41
VI. Sytuacja tyłowa	45

Załączniki:

Do części pierwszej:

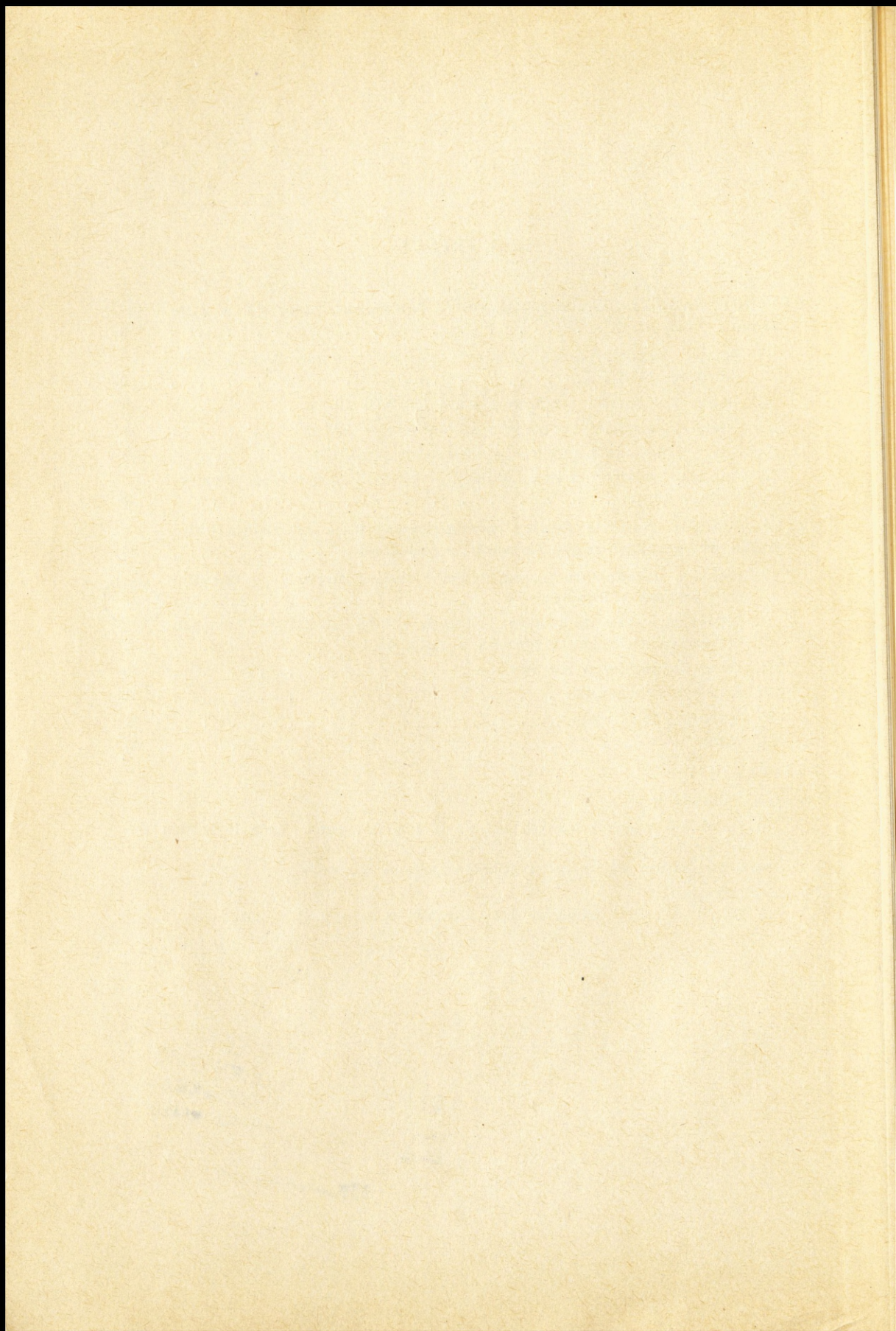
- a) Położenie wojsk własnych i npla o 5.30 3.7, ocena npla i decyzja dowódcy 13 pz.
- b) Ugrupowanie 13 pz do wykonania zadania bliższego.

Do części drugiej:

- a) Położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu o 21.30 2.8.

ARCHIWUM
ISBIONIA SZKOŁENIOWA
KABINET GENERAŁA
gen. por. broni lotniczej

Nr. _____

4

Część pierwsza

**ZWALCZANIE KAWALERII POWIETRZNEJ
PRZEZ PZ W DZIAŁANIACH ZACZEPNYCH**

(Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszytcie Taktycznym nr 9/35,
z 1968 r.)

**I. ANALIZA ZADANIA, OCENA POŁOŻENIA i SPRECYZOWANIE DECYZJI
PRZEZ DOWÓDCĘ 13 pz**

A. ANALIZA ZADANIA

W wyniku pomyślnie rozwijającego się natarcia 4 DZ na kierunku PIŁA, MYŚLIBÓRZ, powstała luka w ugrupowaniu 7 DZ nieprzyjaciela. Zadaniem dywizji jest opanowanie w jak najkrótszym czasie rubieży GRANOWO, STRZELCE KRAJEŃSKIE, odparcie uderzenia odwodów 5 DPanc nieprzyjaciela z kierunku CHOSZCZNO, GRYFINO i zorganizowanie działania OW w celu ułatwienia 5 DPanc wykonania otrzymanego zadania.

Dla zorganizowania działań OW wyznaczono 13 pz, który wykorzystując lukę w ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela ma natychmiast przystąpić do wykonania otrzymanego zadania.

Celem pomyślnego wykonania zadania należy przede wszystkim dążyć do stworzenia korzystnych warunków wejścia do walki OW na prawym skrzydle 4 DZ. Warunki te mogą ulec pogorszeniu w wypadku zamknięcia wytworzonej luki przez odwody nieprzyjaciela. Przed 13 pz stoi więc zadanie uprzedzenia nieprzyjaciela w opanowaniu rubieży: jez. MIEDWIE, KANAŁ PŁOŃSKI, jez. PŁOŃ, rz. PŁONIA i jej utrzymania do czasu podejścia sił głównych 5 DPanc. Następnie pułk powinien rozwinąć działania w kierunku PYRZYCE (9092), WELTYŃ (0270), wesprzeć walkę desantowanego 17 pz i doprowadzić do rejonu jego działania organiczne transportery opancerzone z ładunkiem zaopatrzenia.

Czas wysadzenia desantu na ODRZE (8.00 3.7) wskazuje na potrzebę rozwinięcia wysokiego tempa działań 13 pz. Głębokość zadania bliższego pułku wynosi 60 km, a następnego 110 km. Na przebycie tej odległości marszem ubezpieczonym pułk potrzebuje ok. 5,5 godz., co wymaga od desantowanego 17 pz dużego wysiłku bojowego. W czasie działań 13 pz powinien unikać walki z napotkanymi siłami przeciwnika.

Wnioski:

1. Dla zapewnienia dogodnych warunków wprowadzenia 13 pz do działań należy nie dopuścić do opanowania przez nieprzyjaciela rejonu

ŚWIĘCIECHOWO (0246), KOŁKI (9042), RECZ (0236), CHOSZCZNO (9228).

2. Działania 13 pz stanowią część składową działań 4 DZ i od pomysłnego ich przebiegu zależeć będzie wykonanie zadania przez 5 DPanc stanowiącą główną siłę uderzeniową 5 A.
3. Ugrupowanie marszowe 13 pz musi być odporne na przeciwdziałania drobnych oddziałów nieprzyjaciela i ataki z powietrza.
4. Utrzymanie rubieży jez. MIEDWIE, KANAŁ PŁOŃSKI, jez. PŁOŃ, rz. PŁONIA, spowoduje osłabienie działań pułku w kierunku PYZYCE, WEŁTYŃ.
5. Eskortowanie 55 transporterów 17 pz stwarza dodatkową trudność wobec braku sił do zorganizowania ich ochrony.

B. OCENA POŁOŻENIA

1. Nieprzyjaciel.

Ocena położenia i możliwe działanie 7 DZ npla.

Z wiadomości uzyskanych do 5.30 3.7 wynika, że 7 DZ nieprzyjaciela z trudem utrzymuje zajmowane rubieże. W wyniku działań 4 i 8 DZ (P) ugrupowanie 7 DZ npla było kilkakrotnie rozcinane, co spowodowało, że część sił 19 i 20 BZ została okrążona w PILE i WAŁCZU. 19 BZ prowadząc działania opóźniające na kierunku CZŁOPA, STRZELCE KRAJEŃSKIE nie jest w stanie mimo sprzyjających warunków terenowych zorganizować trwałej obrony. Wskutek dotychczas poniesionych strat stan osobowy brygady może wynosić ok. 50—60% stanu etatowego. Mimo to brygada działa zorganizowanie, opóźniając natarcie 14 i 15 pz.

Zaobserwowany ruch drobnych pododdziałów przeciwnika w kierunku DOBIEGNIEW, STRZELCE KRAJEŃSKIE można ocenić jako próbę powstrzymania działań 16 pz na kierunku STRZELCE KRAJEŃSKIE. Wpływa to korzystnie na działania 14 pz. 20 BZ npla, prawdopodobnie została zdezorganizowana. Uchwycenie jeńców w rejonie PIŁY (204 bcz), obecność rozproszonych grup bez sprzętu ciężkiego w lasach płu. PIŁA, działanie małych grup przeciwnika w rejonie PIŁA i CHOSZCZNO (wzięcie jeńca z 201 bzmot w rejonie postoju OPanc 4 DZ) pozwalają przypuszczać, że przed prawym skrzydłem 4 DZ znajdują się resztki 20 BZ w sile do batalionu.

21 BPanc npla, której zadano stosunkowo najmniej strat, działa w sposób zorganizowany, dążąc do zatrzymania natarcia 3 DZ. Przy należności organizacyjna wziętych jeńców pozwala przypuszczać, że brygada posiada w pierwszym rzucie do trzech batalionów o niepełnych stanach osobowych. Wykryte ześrodkowania wojsk i sprzętu oraz ruchy kolumn w głębi ugrupowania dowodzą posiadania przez 21 BPanc odwodów, które mogą być skierowane na kierunki zagrożone (ruch pięciu kolumn w kierunku CHOSZCZNO).

Ogólnie działania 7 DZ należy ocenić jako próbę powstrzymania lub osłabienia natarcia wojsk 5 A na tym kierunku. Działania te mogą mieć na celu stworzenie warunków wprowadzenia do walki kolejnych odwodów operacyjnych na obszarze POMORZA ZACHODNIEGO.

Możliwości działania odwodów npla.

Siły nieprzyjaciela działające w rejonie płn. GORZÓW WLKP. należą prawdopodobnie do nowo zmobilizowanej dywizji dowiezionej transportem kołowym w rejon działań. Siły te mogą być użyte do:

- rozwinięcia natarcia w kierunku PIŁY lub WAŁCZA dla opanowania terenu dogodnego do wprowadzenia kolejnych związków taktycznych i rozcięcia ugrupowania operacyjnego 5 A, współdziałając z 11 DZ i 3 DPanc;
- wykonania uderzenia w kierunku STRZELCE KRAJEŃSKIE, DOBIEGNIEW, KALISZ POMORSKI w celu rozcięcia ugrupowania 4 DZ;
- wykonania kontrataku na pierwsze rzuty 4 DZ w celu załamania ich natarcia na głównym kierunku działań.

Zastosowanie trzeciego wariantu i uzyskanie powodzenia przez kontratakujące oddziały może pogorszyć warunki wykonania zadania przez 13 pz. Istnieje jednak małe prawdopodobieństwo powodzenia tego przedsięwzięcia wobec oporu stawianego nieprzyjacielowi w lasach płn. i płn.-wsch. GORZÓW przez partyzantów i grupy działające w rozproszeniu oraz wobec zamierzonych działań 16 pcz.

Większego zagrożenia należy się spodziewać ze strony maszerującego odwodu 21 BPanc. Wykryty szyk marszowy kolumn i ich skład pozwalają przypuszczać, że są to siły (do dwóch kompanii czołgów maszerujących plutonami) wysłane pośpiesznie w rejon ŚWIĘCIECHOWO, KOŁKI, RE CZ, CHOSZCZNO. Siłami tymi oraz działającą w przodzie 201 kompanią rozpoznawczą przeciwnik zamierza prawdopodobnie obsadzić poszczególne węzły drogowe lub dogodne punkty terenowe i zamknąć w ten sposób lukę powstałą w jego ugrupowaniu. Nie należy jednak wykluczać możliwości wykonania kontrataku całością tych sił na napotkane w tym rejonie pododdziały 13 pz. Zgrupowanie to może posiadać do 30 czołgów.

Wykryte zgrupowanie kawalerii powietrznej na wyspie RUGIA (prawdopodobnie 1 SBKP) stanowi realne zagrożenie dla 13 pz na całej głębokości otrzymanego zadania. Należy się liczyć z możliwością znalezienia się 1 SBKP nad kolumną pułku w ciągu dwu — trzech godzin od momentu wykrycia kolumny 13 pz przez organa rozpoznawcze nieprzyjaciela. W razie wykrycia kolumn marszowych 13 pz należy się liczyć z tym, że mogą one być zaatakowane już od rubieży: DOBROPOLE PYRZYCKIE (9014), WARSZYN (8614). Gdyby ruch kolumn udało się ukryć przed obserwacją naziemną nieprzyjaciela i osłonić je przed obserwacją z powietrza aż do wyjścia z lasów zach. rz. DRAWA, wówczas spodziewana rubież ataku przeciwnika przesunie się do ZABARSKO (9400), BRZESKO (8800).

Ocena możliwości npla na kierunku działań 13 pz.

Opór stawiany przez nieprzyjaciela 3/15 pz w rejonie ZIELENIEWO może być złamany siłami tego pułku (posiadanymi odwodami i artylerią), co całkowicie zabezpieczy 13 pz przed przeciwdziałaniem nieprzyjaciela z tego kierunku. Nakazany 13 pz kierunek działania może być jednak obsadzony przez odwód 21 BPanc.

Na kierunku działań pułku w rejonie pld. CHOSZCZNO znajduje się prawdopodobnie stanowisko dowodzenia 7 DZ (NZ). Należy się liczyć z oporem oddziału osłony stanowiska dowodzenia i możliwością zaalarmowania wyższych dowództw o działaniu 13 pz, a tym samym wezwania na pomoc oddziałów kawalerii powietrznej.

W głębi rejonu działań nie wykryto poważniejszych sił przeciwnika — oprócz pododdziałów organizujących inżynierską rozbudowę obrony na rubieży: jez. MIEDWIE, rz. PŁONIA i kolumn transportowych; z ich strony nie należy się spodziewać poważnego zagrożenia działań.

Można też liczyć na osłabienie aktywności lotnictwa nieprzyjaciela w rejonie działań 13 pz z uwagi na osłonę przez własne lotnictwo przelotu i działań 17 pz.

Wnioski:

1. 7 DZ (NZ) w znacznym stopniu zdekompletowana ma ograniczone możliwości skutecznego zapobieżenia wykonaniu zadania przez 13 pz.
2. Mając na uwadze możliwości bojowe 4 DZ nie należy się spodziewać zagrożenia działań 13 pz ze strony dywizji nieprzyjaciela działającej w rejonie GORZOWA.
3. Dla zapewnienia dogodnych warunków wprowadzenia 13 pz do działań przeciwko odwodowi 21 BPanc npla należy zaangażować odpowiednie siły 13 pz, wzmocnione co najmniej 20 środkami przeciwpancernymi.
4. Wobec groźby napadu kawalerii powietrznej npla, ugrupowanie 13 pz powinno odpowiadać warunkom jej zwalczania; należy też dążyć do jak najdłuższego ukrywania ruchu kolumn przed obserwacją nieprzyjaciela.
5. Dla zachowania skrytości marszu 13 pz należy prosić o obezwładnienie SD 7 DZ uderzeniami lotnictwa wykonanymi w ramach przygotowania działań z takim wyliczeniem, aby siły ubezpieczenia marszowego mogły dokonać jego zniszczenia.

2. Ocena sił własnych.

W obecnym położeniu pododdziały 13 pz (z wyjątkiem 3/13 pz) znajdują się na postojach ubezpieczonych przez patrole rozpoznawcze. Odtworzenie pełnej gotowości bojowej wymaga uzupełnienia benzyny samochodowej i oleju napędowego w pojazdach i wozach bojowych batalionów oraz podejścia w rejon ześrodkowania pułku 3/13 pz i pododdziałów wzmocnienia.

Pułkowi zagraża maszerujące z kierunku MIELNO STARGARDZKIE (1440), RE CZ (0236), BRZEZINY (9044) zgrupowanie czołgów. Z uwagi na konieczność zapewnienia swobodnego wyjścia pułku w przestrzeń taktyczną nieprzyjaciela, rozbięcie tego zgrupowania należy powierzyć 2/13 pz, wykorzystując OP panc 13 pz oraz OP panc i OZap 4 DZ. 2/13 pz znajduje się najbliżej głównego zgrupowania pułku i w ciągu 45 minut jest w stanie obsadzić rubież ZACISZE (9848), ŻELISZEWO (9836), jako najbardziej dogodną do odparcia kontrataku npla.

Przy odpieraniu kontrataku npla batalion będzie dysponował środkami podanymi w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	PPK	85 mm arm.	SPG
Organiczne środki ppanc	2	—	2
OP panc 13 pz (13 bappanc)	4	3	—
OP panc 4 DZ (4 dappanc)	8	8	—
Razem	14	11	2

Taka ilość środków przeciwpancernych wystarczy do zniszczenia kontratakujących czołgów npla z nie przygotowanych stanowisk ogniowych.

Ocena czasu uzyskania gotowości bojowej przez 13 pz.

3/13 pz z 2 kec 3 bcz, 13 bbb za 20 minut zakończy działania bojowe i zbierze się w rejonie zbiórki batalionu. Na przemarsz do rejonu koncentracji 13 pz (ok. 30 km) potrzebuje 1,5 godziny. Na uzupełnienie paliwa należy przewidzieć 30 minut. 3/13 pz może uzyskać gotowość do działań o 7.50. Zaopatrzenie jednej kompanii, przeznaczonej do szpicy, można uzupełnić do 7.30.

40 dar ma do przebycia 20 km; jest to możliwe w ciągu 1 godziny. Po drodze w rejonie TRZEBIN dywizjon uzupełni materiały pędne i amunicję, na co przewiduje się 30 minut. O 7.00 dywizjon może się znaleźć w rejonie koncentracji gotowy do działań.

1/5 paplot ma do pokonania odległość 35 km, którą jest w stanie przebyć w ciągu 1 godz. 45 min. Na uzupełnienie zaopatrzenia należy przewidzieć ok. 30 minut. Termin gotowości dywizjonu w rejonie koncentracji — 7.45.

Kolumna 55 transporterów 17 pz przybędzie do TUCZNO ok. 8.00. Dla sprawnego włączenia transporterów do szyku marszowego należy je doprowadzić do punktu przejścia po marszrucie NOWY MŁYN (9672), NOWA KORYTNICA (9864), PGR NIEMIENSKO (9456), tzn. kolumna musi przebyć odległość 20 km. Czoło kolumny transporterów znajdzie się w punkcie przejścia ok. 9.00. Ponieważ zostaną one włączone

w skład sił głównych kolumny, pododdziały czołowe mogą rozpocząć działania ok. godz. 8.00 3.7.

W wypadku przejścia do działań na dwu marszrutach — na drugiej marszrucie można rozpocząć marsz odpowiednio wcześniej, w miarę uzyskiwania gotowości do działań przez pododdziały.

Bataliony zaangażowane w walkę na skrzydłach (2/13 pz i 3/15 pz), przewidziane do włączenia w kolumny przed ubezpieczeniem tylnym, muszą do czasu ich włączenia zakończyć działania bojowe i uzupełnić zaopatrzenie potrzebne do wykonania zadania bliższego pułku. Dalsze uzupełnienie nastąpi po opanowaniu tego rejonu, ponieważ te pododdziały należy przewidzieć (jako najbardziej zmęczone) do obsadzenia i utrzymania rejonu zadania bliższego (patrz szkic decyzji).

Wnioski:

1. Należy bezzwłocznie zorganizować odparcie kontrataku odwodu 21 BZ siłami 2/13 pz, OPpanc 13 pz, OPpanc i OZap 4 DZ; krocz 13 pz skierować na kierunek zasadniczych działań pułku.
2. Pułk jest w stanie rozpocząć działania między 7.00 a 8.00 3.7; do tego czasu należy przekazać zadania wszystkim pododdziałom pułku.
3. Utrzymanie rejonu zadania bliższego powierzyć 2/13 pz i 3/15 pz z niezbędnymi środkami wzmocnienia; na dowódcę całości wyznaczyć dowódcę 2/13 pz.
4. Środki plot i artylerii rozmieścić w całym ugrupowaniu z przeznaczeniem do zwalczania kawalerii powietrznej npla.

3. Ocena sąsiadów

Prawym sąsiadem 13 pz jest 25 pcz z 8 DZ. 13 pz nie posiada z nim łączności taktycznej. Jednak zdecydowane działania 25 pcz powodują, że oprócz możliwego kontrataku 21 BPanc można się nie liczyć z innym przeciwdziałaniem z tej strony.

Lewy sąsiad — 15 pz rozwija z powodzeniem działania w kierunku BREŃ (8050), PEŁCZYCE (7820). Wiązanie walką lewego skrzydła 19 BZ sprzyja wykonaniu zadania przez 13 pz i ułatwia zasadniczym siłom 4 DZ wyjście na rubież GRANOWO, STRZELCE KRAJEŃSKIE; stwarza to w pierwszym okresie działań 13 pz wystarczającą osłonę lewej marszruty.

Zgrupowanie partyzanckie „Miedwie”, liczące ok. 1000 ludzi, jest w stanie w ramach współdziałania opanować przejście przez KANAŁ PŁOŃSKI w rej. OKUNICA. Należy podjąć próbę nawiązania łączności za pośrednictwem radiostacji grupy rozpoznawczo-dywersyjnej, wysadzonej w rej. wsch. DOLICE (9412).

Ze strony desantowanego 17 pz nie należy spodziewać się pomocy w wykonaniu zadania; 13 pz swoimi działaniami ma pomóc 17 pz w utrzymaniu ważnego rejonu po obu stronach ODRY na pld. SZCZECINA.

Wnioski:

1. Działania 15 pz i 25 pcz pomagają w dużym stopniu w wykonaniu zadania 13 pz; nie zachodzi potrzeba organizowania współdziałania z nimi.
2. Zorganizowanie współdziałania ze zgrupowaniem partyzanckim „Miedwie” pomoże w znacznym stopniu 13 pz wykonać zadanie bliższe, a w wypadku opanowania PYRZYC pozwoli na utrzymanie wysokiego tempa działań.
3. Należy zapewnić nawiązanie bezpośredniej łączności z 17 pz.

4. Ocena terenu

Ocena terenu w rejonie wyjściowym.

Zalesienie w rejonie koncentracji 13 pz ułatwia skryte wykonanie prac przygotowawczych i samą koncentrację pododdziałów. Słabo rozwinięta sieć dróg leśnych utrudnia przegrupowanie pododdziałów i formowanie szyku marszowego. Podciągnięcie i rozmieszczenie środków wzmocnienia w kolumnach wymaga przygotowania przez ksap dróg manewru.

Ocena terenu na głębokość zadania bliższego.

Dobrze rozwinięta sieć dróg na kierunku przewidywanych działań 13 pz pozwala na wybranie dwu marszrut:

- PGR NIEMIENSKO (9456), BARNIMIE (9452), skrzyż. dróg (9644), CHOSZCZNO, SĄDÓW (9218), POMIETÓW (9210), LUBIATOWO (9202);
- most (9058), ZATOM (8856), BRZEZINY (9044), RADUŃ (9034), ZAMEĆIN (8824), WARSZYN (8614), KŁODZINO (8606), rozwidlenie szos (9000).

W czasie marszu pododdziały pułku mogą natrafić na trudności w pokonywaniu rz. DRAWA w wypadku uszkodzenia mostów lub ich niewystarczającej wytrzymałości oraz w czasie przemarszu przez kompleks lasów na zach. od DRAWY aż po rubież: skrzyżowanie dróg (9644), BRZEZINY. Zabezpieczenie przemarszu pułku przez ten rejon należy powierzyć 13 ksap.

Kolejną trudność w czasie marszu może stanowić przekroczenie rubieży jezior STOBNO (9224), TŁUKOM, RADUŃ (8832). Biorąc pod uwagę możliwości obsadzenia trudnych do pokonania przejść przez nieznaczne nawet siły osłonowe sztabu 7 DZ znajdującego się w rejonie pld. CHOSZCZNO, należy przewidywać zawczasu obejścia tego rejonu po drogach:

- PAKOŚĆ (9426), BONIN (9622), SĄDÓW (9218);
- KORYTOWO (9036), RAKOWO CHOSZCZEŃSKIE (8636), KRZĘCIN (8432), ZAMEĆIN (8824).

Na opóźnienie działań 13 pz może wpłynąć charakter doliny rz. MAŁA INA, zwłaszcza na działania kolumny maszerującej po marsz-

rucie północnej w rejonie mostku (9016). Należy przewidywać konieczność użycia pododdziału inżynieryjnego dla zapewnienia przejścia przez dolinę. Trudny charakter terenu należy wykorzystać do organizowania osłony rejonu zadania bliższego przed działaniem wycofujących się ze wschodu wojsk npla.

Teren w rejonie zadania bliższego pułku, ze względu na pasmo jezior połączonych zabagnionymi dolinami KANAŁU PŁOŃSKIEGO i rz. PŁONIA, stwarza bardzo dobre warunki dla organizacji obrony przy użyciu nawet nieznacznych sił. Przejście tej rubieży będzie możliwe tylko w czterech punktach: OKUNICA (9696), płn. LUBIATOWO (9202), PRZYWODZIE (8810), zach. WARSZYN (8612), gdzie są dobre drogi. Te punkty przejścia należy opanować i utrzymać dla potrzeb 5 DPanc. Należy się liczyć z możliwościami zniszczenia mostów na rz. PŁONIA, co będzie wymagać dodatkowego użycia sił inżynieryjnych. Wyniosłości terenu po obu stronach doliny KANAŁU PŁOŃSKIEGO i rz. PŁONIA po ich zdobyciu przez pododdziały 13 pz zapewniają panowanie nad terenem.

Przejścia przez dolinę, kanalizujące ruch maszerujących wojsk, stwarzają bardzo dogodne warunki do działania kawalerii powietrznej nieprzyjaciela. Zachodzi więc potrzeba zorganizowania osłony tego rejonu przed uderzeniem kawalerii.

Oceniając warunki marszu, pułku można zakładać skryte dojście do rubieży: skrzyżowanie dróg (9642), BRZEZINY (9044). Od tej rubieży do rubieży zadania bliższego pułk ma do przebycia 40 do 50 km, to znaczy, że czołowe pododdziały znajdują się w tym rejonie za 2 do 2,5 godziny od momentu przypuszczalnego wykrycia ruchu kolumn pułku przez rozpoznanie nieprzyjaciela. Odwołując się do oceny możliwości działań kawalerii powietrznej przeciwnika, należy wnioskować, że w tym rejonie może dojść do pierwszego napadu. Należy więc przygotować pododdziały czołowe do zorganizowania obrony przeciw atakowi z powietrza i wzmocnić je niezbędnymi środkami walki.

Ocena terenu na głębokość zadania następnego.

Najkrótsza droga do rejonu zadania następnego prowadzi przez PYRZYCE, STARE CHRAPOWO (9486), PARSÓW (0080), WEŁTYŃ. Najtrudniejszym do pokonania rejonem są PYRZYCE. Licząc się z możliwością obrony garnizonu npla należy z góry przewidzieć obejście dla sił głównych 13 pz trasą: MECHOWO (8898), PSTROWICE (8496), NOWIELIN (8692), KOZIELICE (8688), NOWE CHRAPOWO (9086), STARE CHRAPOWO. Na przestrzeni od PYRZYC do GRYFINA sieć dróg jest dobrze rozwinięta i umożliwi w razie potrzeby manewrowanie pododdziałami.

Należy się liczyć z koniecznością przygotowania dla transporterów 17 pz przeprawy przez ODRĘ, a w perspektywie dalszych działań — dla oddziałów 5 DPanc, w wypadku, gdyby desantowi nie udało się opanować stałych mostów w rejonie RADZISZEWO, KOŁBASKOWO. W tym celu należy przewidzieć wydzielenie odpowiednich sił i środków ze składu sił wyznaczonych do wykonania zadania następnego.

Wnioski:

1. Ksap 13 pz powinna niezwłocznie przygotować rejon koncentracji, przejścia przez rz. DRAWA i drogi w kompleksie lasów na zach. od DRAWY.
2. 13 pz może wykonać zadanie bliższe wykorzystując dwie marszruty.
3. Należy przewidywać opór npla w rej. CHOSZCZNA i w związku z tym wykorzystanie obejść na obydwu marszrutowach.
4. Dla sprawnego przekroczenia doliny rz. MAŁA INA należy posiadać na czole kolumn odpowiednie siły i środki inżynieryjne.
5. Utrzymanie rejonu zadania bliższego pułku wymaga — ze względu na duży obszar — sił co najmniej dwu batalionów; opanowanie i utrzymanie przejścia w rejonie OKUNICA należy powierzyć zgrupowaniu partyzanckiemu „Miedwie”.
6. Siły pułku wykonujące zadanie następne należy przygotować do obejścia PYRZYC od południa.
7. Przydzielone środki pływające i pluton płetwonurków należy wykorzystać do organizowania przeprawy przez ODRE.

C. SPRECYZOWANIE DECYZJI

1. Na kierunku działania 13 pz należy się liczyć z:
 - kontratakami odwodu 21 BZ w kierunku RE CZ, ZIELENIEWO w sile do dwu kompanii czołgów;
 - oporem npla na rubieży jezior w rejonie CHOSZCZNA;
 - napadem kawalerii powietrznej od rubieży DOLICE, PEŁCZYCE;
 - oporem niedużych sił (garnizonów) npla.
2. Zamierzam: siłami 2/13 pz, OPpanc 13 pz, OPpanc i OZap 4 DZ odeprzeć kontratak npla; zasadniczymi siłami pułku o 7.35 3.7 rozpocząć działania w kierunku CHOSZCZNO, PYRZYCE, opanować i obsadzić siłami dwu batalionów rejon DOBROPOLE PYRZYCKIE (9016), ZABORSKO (9400), BRZESKO (8800), PŁOTNO (8418), po czym rozwinąć działania w kierunku PYRZYCE, PARSÓW, GRYFINO w celu połączenia się z desantowanym 17 pz. Ugrupowanie pułku do wykonania zadania bliższego — w dwu kolumnach, a następnie w jednej kolumnie (patrz schematy ugrupowania).
3. W tym celu:
 - 2/13 pz z OPpanc 13 pz, OPpanc i OZap 4 DZ wychodzi natchmiast na rubież ŻELISZEWO (9836), ZACISZE (9848); niszczy kontratakujące siły nieprzyjaciela i po wykonaniu zadania ześrodkowuje się w rejonie ŻELISZEWO, LUBIENIÓW (9840), (wył) SULISZEWO w gotowości do włączenia w ugrupowanie pułku. Czas włączenia zostanie podany dodatkowo. Po osiągnięciu rejonu zadania bliższego pułk zajmuje jego część opanowaną przez 1/13 pz, umacnia i utrzymuje do podejścia głównych sił 5 DPanc. Dowódcą sił w rejonie zadania bliższego jest dowódca 2/13 pz.

- 1/13 pz (bez kp) z 1 k 3 bcz, 1 pl 40 dar, 1 pl 3 baplot, 13 ksap (bez pl) przygotowuje się do przekroczenia ok. 8.55 3.7 punktu przejścia PGR NIEMIENSKO i działania po osi marszu SULISZEWO, CHOSZCZNO, LUBIATOWO. Następnie opanowuje rejon DOBROPOLE PYRZYCKIE, ZABORSKO, jez. PŁOŃ, po czym w składzie sił głównych 13 pz działa w kierunku PYRZYCE, GRYFINO. Miejsce w ugrupowaniu i czas przekroczenia rozwidlenia szos (9000) — patrz szkic — załącznik nr 1. W rejonie zadania bliższego przekazuje 1 pl 3 baplot do dyspozycji dowódcy 2/13 pz.
- 3/13 pz z 2 kcz (bez plcz), 2 b 40 dar, 2 b 1/5 paplot, plsap 13 ksap przechodzi w rejon koncentracji pułku, przygotowuje się do przekroczenia punktu przejścia: most (9058) ok. 8.13 3.7 i działania po osi marszu KORYTOWO, WARSZYN, BRZESKO. Następnie opanowuje rejon PŁOTNO, BRZESKO, jez. PŁOŃ, po czym w składzie sił głównych 13 pz działa w kierunku PYRZYCE, GRYFINO. Miejsce w ugrupowaniu i czas przejścia rozwidlenia szos (9000) — patrz szkic — załącznik nr 1. W rejonie zadania bliższego otrzymuje 2 ksap (bez dwu plsap) i plid 4 bsap.
- 13 bcz (bez 1 i 2 kcz) z 13 bhb przekracza punkt przejścia: most (9000) ok. 8.43 i maszeruje po marszrucie nr 2 w gotowości do działania według decyzji dowódcy 13 pz. W rejonie zadania bliższego pułku oddaje do dyspozycji dowódcy 2/13 pz 13 bhb, po czym działa w składzie sił głównych pułku. Miejsce w ugrupowaniu i czas przekroczenia rozwidlenia szos (9000) — patrz szkic — załącznik nr 1.
- 3/15 pz do 8.30 3.7 niszczy ostatecznie nieprzyjaciela w punkcie oporu ZIELENIEWO, po czym odtwarza gotowość do działań i ok. 10.27 dołącza do ugrupowania 13 pz w RADUŃ (9098). Następnie przejmuje opanowaną przez 3/13 pz i 13 bcz część rejonu zadania bliższego pułku, umacnia ją i utrzymuje do chwili podejścia sił głównych 5 DPanc.
- Ubezpieczenia marszowe organizuje się w składzie:
 - na marszrucie nr 1: kp 1/13 pz ze środkami wzmocnienia — patrz szkic ugrupowania marszowego. W rejonie zadania bliższego pułku pododdziały inżynierskie przechodzą do 3/13 pz; kp 1/13 pz w dalszych działaniach stanowi szpicę tylną głównych sił 13 pz;
 - na marszrucie nr 2: kp 3/13 pz ze środkami wzmocnienia — patrz szkic ugrupowania marszowego; po osiągnięciu rejonu zadania bliższego działa jako szpica sił głównych 13 pz w kierunku PYRZYCE, GRYFINO.
- Środki wzmocnienia artylerii i artylerii plot rozmieszcza się w ugrupowaniu pułku w celu zwalczania kawalerii powietrznej npla.
- Z przydzielonych pododdziałów inżynierskich tworzy się dwa OZR działające w składzie ubezpieczeń pułku. Z 13 ksap tworzy się OInż z zadaniem przygotowania dróg manewru w rejonie

koncentracji; posuwa się on na czołe sił głównych pułku w gotowości do wykonywania zadań w czasie marszu.

4. Szczegółowy podział sił i środków — patrz szkic ugrupowania 13 pz do wykonania zadania bliższego (załącznik nr 2) oraz szkic decyzji (załącznik nr 1).
5. W czasie wykonywania zadania bliższego należy dowodzić z SD, posuwającego się po marszrucie nr 1. Dowodzenie siłami w rejonie zadania bliższego pułku powierza się dowódcy 2/13 pz.

U w a g i :

1. Proponowane wyżej rozwiązanie jest oczywiście jednym z możliwych do przyjęcia.
2. W opracowaniu zastosowano strukturę organizacyjną przewidzianą w etacie szkolnym C/069.

II. OCENA POŁOŻENIA I PROPOZYCJE SZEFA ARTYLERII 13 pz

1. Ocena nieprzyjaciela

Na kierunku przewidywanych działań 13 pz nie stwierdzono poważniejszych sił nieprzyjaciela, które wymagałyby uprzedniego obezwładnienia ogniem artylerii. Pododdziały 13 pz mogą spotkać się ze słabym oporem przypadkowo napotkanych sił nieprzyjaciela i pokonać je ogniem dział czołgowych i organicznymi środkami batalionów.

Poważniejsze zagrożenie stanowi kawaleria powietrzna nieprzyjaciela, która może zaatakować ugrupowanie bojowe pułku po dwóch — trzech godzinach marszu, czyli od rubieży rz. MAŁA INA aż do rejonu zadania następnego pułku. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że nieprzyjaciel będzie dążył do opanowania oddziałami kawalerii powietrznej przejść przez dolinę KANAŁU PŁOŃSKIEGO, jez. PŁOŃ i rz. PŁONIA, co będzie wymagało wzmocnienia pododdziałów utrzymujących ten rejon.

Nie można wykluczyć zaatakowania tego rejonu przez oddziały czołgów nieprzyjaciela z południa w wypadku, gdyby siły wprowadzanej do działań dywizji w rejonie płn. GORZÓW WLKP. skierowano na KARSKO (6406), BRZESKO. Należy przewidzieć chociaż nieduże wzmocnienie obrony środkami przeciwpancernymi.

W n i o s k i :

1. Pododdziały artylerii nie muszą być użyte do wprowadzenia 13 pz do działań; powinno się je rozmieścić w kolumnach batalionów jako ich wzmocnienie.
2. Ponieważ kawaleria powietrzna npla stanowi istotne zagrożenie dla 13 pz na całej głębokości zadania, należy artylerię rozmieścić w całym ugrupowaniu pułku.
3. Wobec możliwości zagrożenia rejonu zadania bliższego pułku przez broń pancerną nieprzyjaciela należy do obrony ppanc rejonu przeznaczyć OPpanc pułku.

2. Ocena sił własnych

13 bhb po zakończeniu działań w składzie 3/13 pz przegrupuje się w rejon koncentracji pułku. Bateria ma do przebycia ok. 30 km, na co potrzebuje ok. 1,5 godziny. Po drodze w rejonie płd. CZŁOPA bateria uzupełni amunicję do 0,7 jo oraz materiały pędne do pełnych stanów. Na tę czynność należy przewidzieć ok. 30 minut. 13 bhb może więc znaleźć się w rejonie koncentracji pułku o 7.30 w gotowości do działania.

13 pz otrzymuje na czas wykonania zadania 40 dar, który także uzupełnia zapasy paliwa i amunicji do pełnych stanów w rejonie tyłów 4 DZ. Z uzyskanych danych wynika, że 40 dar może się znaleźć w rejonie lasu (9266) o 7.00 3.7 w gotowości do działania.

13 bappanc jest nieodzowna w działaniach 2/13 pz przeciwko kontratakującym czołgom npla. Działania te mogą trwać ok. trzech godzin, co uniemożliwi całkowite uzupełnienie amunicji i paliwa baterii przed przystąpieniem do dalszych działań w składzie pułku. Należy przewidzieć częściowe zaopatrzenie 13 bappanc w ramach uzupełnienia 2/13 pz.

Wnioski:

1. 13 bhb i 40 dar znajdują się na czas w rejonie koncentracji, aby ich pododdziały zdążyły zająć miejsca w szyku marszowym.
2. Dla zwalczania kawalerii powietrznej należy 40 dar rozczłonkować nawet plutonami, ponieważ sprzęt dywizjonu posiada przewagę manewrową nad sprzętem 13 bhb i potrzebuje mniej czasu na otwarcie ognia.
3. 13 bhb mimo posiadania amunicji do strzelania rozpryskowego nie jest przydatna do zwalczania kawalerii powietrznej w czasie marszu; należy ją więc przewidzieć do wzmocnienia pododdziałów utrzymujących rejon zadania bliższego 13 pz.

3. Propozycje użycia artylerii

1. Poszczególne człony sił głównych należy wzmocnić artylerią rakiętową (plutonami), utrzymując ją w gotowości do zwalczania lądujących śmigłowców i desantowanych sił nieprzyjaciela.
2. 13 bhb powinna się posuwać na końcu sił głównych z przeznaczeniem wzmocnienia pododdziałów broniących przejść przez rubież jezior i rzek.
3. 13 bappanc po zakończeniu działań przeciw kontratakującemu nieprzyjacielowi należy doprowadzić do rejonu zadania bliższego i przekazać do dyspozycji dowódcy pododdziałów utrzymujących ten rejon. (Szczegóły proponowanego rozwiązania — patrz elementy decyzji dowódcy 13 pz i szkice ugrupowań marszowych).

III. OCENA POŁOŻENIA I PROPOZYCJE SZEFA SAPERÓW 13 pz

1. Nieprzyjaciel

Rejon ześrodkowania 13 pz może być terenem działań rozproszonych sił nieprzyjaciela. Grupy te po stwierdzeniu przygotowania 13 pz do działań mogą dążyć do ich utrudnienia poprzez wykonywanie zasiek, wyrw w drogach leśnych, zasadzek, pułapek itp. Wejście 13 pz do działań nie wymaga przygotowań związanych z rozminowaniem lub wykonaniem przejść.

Do odparcia przewidywanego kontrataku nieprzyjaciela z kierunku RE CZ, SULISZEWO ze względu na udział w nim około 30 czołgów należy użyć OZap; pułk ma prawo zaangażować do tych działań OZap 4 DZ, co należy uważać za wystarczające siły do wykonania tego zadania. Na głębokość zadania bliższego 13 pz nie przewiduje się poważniejszego przeciwdziałania przeciwnika; dopiero w czasie obrony opanowanych przejść na rubieży: jez. MIEDWIE, KANAŁ PŁOŃSKI, jez. PŁOŃ, rz. PŁONIA, można się spodziewać uderzenia czołgów nieprzyjaciela, zwłaszcza od strony południowej (oddziały nieprzyjaciela walczące w rejonie płn. GORZÓW WLKP.).

W czasie działań 13 pz na całą głębokość zadania należy się liczyć z możliwościami zrywania mostków, przepustów i przejść, zwłaszcza na trudnych do pokonania odcinkach terenu.

Wnioski:

1. Do przygotowania dróg manewru w rejonie ześrodkowania 13 pz oraz do ich utrzymania — aż do chwili wyruszenia głównych sił pułku — należy przewidzieć niezbędne siły i środki inżynieryjne współdziałające z pododdziałami ubezpieczenia.
2. Wobec zaangażowania do odparcia kontrataku OZap 4 DZ nie należy przewidywać do tego zadania sił i środków inżynieryjnych 13 pz.
3. Zabezpieczenie marszu 13 pz wymaga zorganizowania OZR, a obrona rejonu zadania bliższego pułku — wzmocnienia jej oddziałem zaporowym.

2. Siły własne

13 pz oprócz organicznej kompanii saperów ma do dyspozycji przydzieloną 2 ksap (bez plsap) i plid 4 bsap.

Rozmieszczenie i charakterystyka przydzielonych sił i środków przemawia za wykorzystaniem ich do wzmocnienia ubezpieczeń pułku poprzez włączenie ich do ugrupowania na marszrutach. W wypadku organizacji działań po dwóch marszrutach można z tych sił utworzyć dwa OZR przy wykorzystaniu spychacza BAT w składzie jednego, a czołgu z przyczepnym lemieszem w składzie drugiego OZR. Pozostałe środki techniczne i ludzi powinno się rozdzielić równomiernie między oba OZR.

2 ksap potrzebuje około 1 godziny na zebranie się i uzupełnienie materiałowe w dotychczas zajmowanym rejonie. Na przemarsz do punktów przejścia potrzeba:

- do mostu (9058) — ok. 7 km, na co zużyje się ok. 20 minut; stąd gotowość tego OZR do działań można określić na 6.50 3.7;
- do PGR NIEMIENSKO — ok. 10 km, na co potrzeba ok. 30 minut; gotowość OZR do działań ok. 7.00 3.7.

13 ksap znajdująca się w rejonie ześrodkowania 13 pz może natychmiast przystąpić do przygotowywania dróg manewru wewnątrz rejonu. Przygotowanie dwóch dróg, umożliwiających sprawny i skryty marsz do rubieży: skrzyżowanie dróg (9644), KOŁKI (9042) wymaga podziału 13 ksap na dwie oddzielnie działające grupy.

Grupa działająca na marszrucie północnej zorganizowana na bazie plid 13 ksap i drużyny saperów wykorzystuje spychacz BAT i połowę pozostałego sprzętu technicznego. Grupą dowodzi dowódca 13 ksap. W składzie grupy znajduje się transport z minami.

Grupa działająca na południowej marszrucie może być zorganizowana z plsap (bez dr). Grupie tej należy przydzielić czołg z 13 bcz i zaopatrzyć go w lemiesz przyczepny. Ponieważ prace tej grupy przewiduje się w rejonie działania rozproszonych sił 20 BZ npla, użycie tego czołgu do prac inżynierskich i jako środka ogniowego osłony wydaje się celowe i konieczne.

Po wykonaniu zadań obydwie grupy maszerują na czołach kolumn, stanowiąc OInż. w ręku dowódcy 13 pz.

Po opanowaniu rejonu zadania bliższego należy wzmocnić obronę tego rejonu siłami i środkami inżynierskimi. W rejonie tym może zaistnieć konieczność wykonywania następujących zadań:

- naprawy i utrzymywania przejść na drogach biegnących przez dolinę KANAŁU PŁOŃSKIEGO i rz. PŁONI;
- usuwania zapór inżynierskich wykonanych przez nieprzyjaciela w celu utrudnienia przejścia przez dolinę;
- zakładania gniazd min przeciwczołgowych i przeciw piechocie na podejściach do utrzymywanego rejonu;
- walki w składzie OPpanc z atakującymi czołgami nieprzyjaciela.

Ta różnorodność i stosunkowo duża ilość zadań wymaga wydatnego wzmocnienia obrony. Rolę tę może spełnić z powodzeniem 13 ksap.

Po osiągnięciu rz. Odra zajdzie konieczność przygotowania przeprawy na użytek pododdziałów 17 pz, a później oddziałów 5 DPanc. Do tego typu działań bardziej przydatna jest 2 ksap i plid 4 bsap. Pododdziały te należy więc posiadać w składzie głównych sił 13 pz aż do wykonania zadania następnego.

3. Propozycje użycia pododdziałów inżynierskich

1. Do odparcia kontrataku czołgów nieprzyjaciela nie używać sił i środków inżynierskich 13 pz; uznać za wystarczające siły OZap 4 DZ.
2. Przydzielone siły i środki: 2 ksap (bez plsap) i plid 4 bsap użyć do zorganizowania dwóch OZR w oparciu o dodatkowo przydzielony czołg z lemieszem przyczepnym; oba OZR mieć w składzie ubezpieczenia pułku wykorzystując je do organizacji przeprawy przez ODRĘ.

3. Z 13 ksap zorganizować dwie grupy dla przygotowania dróg manewru w rejonie ześrodkowania pułku, przygotowania przejść przez lasy zach. rz. DRAWA i zabezpieczenia marszu głównych sił 13 pz. Takie rozwiązanie wymaga dodatkowego przydziału czołgu i wyposażenia go w lemiesz przyczepny. W czasie marszu 13 ksap stanowi OInż. dowódcy 13 pz.
4. Po opanowaniu rejonu zadania bliższego 13 ksap przydzielić oddziałowi broniącemu tego rejonu dla wykonywania zadań inżynieryjnych. Rozmieszczenie pododdziałów inżynieryjnych w ugrupowaniu 13 pz — patrz załączniki nr 1 i 2.

IV. OCENA POŁOŻENIA I PROPOZYCJE UŻYCIA ARTYLERII PLOT*)

1. Nieprzyjaciel

Dotychczasowa działalność lotnictwa nieprzyjaciela świadczy o konieczności liczenia się z napadami z powietrza. Ataki wykonywane na kolumny wojsk od czoła z lotu koszącego wymagają odpowiedniego rozmieszczenia artylerii plot w całym ugrupowaniu marszowym 13 pz.

Od świtu 3.7 lotnictwo rozpoznawcze wyraźnie wzmogło swoją działalność także nad terenem działań 13 pz. Dużą pomoc dla 13 pz stanowić będą zarówno osłona paplot 4 DZ, jak i działania lotnictwa myśliwskiego w pierwszej fazie działań pułku.

Sygnalizowana obecność 1 SBKP na w. RUGIA stwarza potencjalne niebezpieczeństwo zaatakowania kolumn 13 pz przez kawalerię powietrzną na całej głębokości wykonywanego zadania. Oprócz maszerujących kolumn pułku przedmiotem ataku mogą być także pododdziały pozostawione do utrzymania rejonu zadania bliższego 13 pz.

Wnioski:

1. 13 pz w rejonie ześrodkowania może korzystać z osłony przeciwlotniczej paplot 4 DZ i lotnictwa myśliwskiego, a z chwilą wyruszenia do działań może on korzystać tylko z własnych i przydzielonych środków OPL oraz z osłony lotnictwa.
2. Wobec zagrożenia ze strony kawalerii powietrznej środki OPL należy rozmieścić w całym ugrupowaniu marszowym pułku.
3. Obrona rejonu zadania bliższego 13 pz powinna być wzmocniona pododdziałem OPL.

2. Możliwości pododdziałów OPL

Organiczna 13 baplot*) osłania SD 13 pz. Bateria jest utrzymywana w stałej gotowości do działań i nie poniosła strat w zasadniczym sprzęcie.

1/5 paplot, aby osiągnąć rejon ptn. PGR JELENIE (9266), gdzie przechodzi pod rozkazy dowódcy 13 pz, musi przebyć ok. 35 km, na co potrzebuje 1 godz. 45 min. Dywizjon wymaga uzupełnienia MPS do

*) Ocenę położenia i propozycje użycia artylerii plot przedstawia jeden z oficerów operacyjnych sztabu 13 pz.

*) W ćwiczeniu przyjęto, że baplot pz posiada cztery wozy bojowe ZSU-23-4.

pełnego stanu; należy przewidzieć na to ok. 30 minut. Może więc osiągnąć gotowość do działań o 7.45, co w wypadku użycia jego pododdziałów w składzie szpicu czołowej może opóźnić jej działania. Istnieje możliwość użycia 1/5 paplot z posiadanymi zapasami MPS (0,8 jn); uzupełnienia MPS będzie można dokonać w czasie przystanku w marszu.

Sprzęt 13 baplot nadaje się bardziej do zwalczania kawalerii powietrznej w czasie marszu niż sprzęt, którym dysponuje 1/5 paplot. Dlatego do osłony maszerujących kolumn, należy użyć 13 baplot rozmieszczając ją w ugrupowaniu pułku plutonami, a nawet pojedynczymi wozami bojowymi. Baterie (plutony) 1/5 paplot należy rozmieścić tak, aby mogły na czas zajmować ugrupowanie bojowe do osłony maszerujących kolumn i działania skokami.

Pododdziały w rejonie obrony powinny się wzmocnić pododdziałem wyposażonym w sprzęt mniej przydatny do prowadzenia ognia w czasie marszu, a więc baterią 1/5 paplot.

Po wykonaniu zadania następnego wszystkie środki OPL należy użyć do osłony przeprawy przez ODRĘ.

3. Propozycje użycia artylerii plot

1. 13 baplot należy użyć do osłony zasadniczych sił, maszerujących po obu marszrutach, przydzielając po plutonie na każdą z nich.
2. 1/5 paplot rozmieścić bateriami w ugrupowaniu pułku z takim wyliczeniem, aby umożliwić prowadzenie ognia z krótkich przystanków.
3. Do wzmocnienia obrony rejonu zadania bliższego należy użyć baterii 1/5 paplot.
4. Pozostałe siły użyć po wykonaniu zadania do osłony przeprawy na ODRZE.

V. ANALIZA ZADANIA, OCENA SYTUACJI TYŁOWEJ I PROPOZYCJE KWATERMISTRZA 13 pz

A. ANALIZA ZADANIA 13 pz

Z zadania bojowego 13 pz wynika konieczność uzupełnienia zaopatrzenia pododdziałów bojowych do pełnych norm przed ich wprowadzeniem do walki.

Czas na zrealizowanie zaopatrywania w rejonie wyjściowym jest bardzo krótki, dlatego należy równocześnie organizować zaopatrywanie i planować wykorzystanie tyłów w czasie wykonywania zadania przez pułk. Przydzielona amunicja znajdująca się na transporterach 17 pz ułatwi zaopatrywanie pododdziałów w czasie walki.

Z otrzymanego zadania wynika, że największe zużycie amunicji oraz straty sanitarne będą miały miejsce w czasie wprowadzania pułku do działań, podczas walki na rubieży jezior MIEDWIE, PŁOŃ oraz na rzece ODRA, w związku z czym należy w tych okresach zwrócić szczególną uwagę na zaopatrywanie pułku.

Działanie pułku w oderwaniu od sił głównych dywizji naraża tyły pułku na oddziaływanie nieprzyjaciela naziemnego i wymaga odpowiedniego ubezpieczenia pododdziałów tyłowych.

Z zadania bojowego wynika, że pułk częścią sił ma utrzymywać przejścia przez dolinę rz. PŁONIA i KANAŁU PŁOŃSKIEGO, a zasadniczymi siłami połączyć się z desantowanym 17 pz; w związku z tym należy przewidzieć podział sił i środków tyłów dla zabezpieczenia pododdziałów bojowych w dwóch rejonach.

Przy przedłużaniu się walki pułku bez styczności z siłami głównymi dywizji powstaje konieczność zaplanowania wykorzystania zdobyczy wojennej (zwłaszcza paliwa) oraz zaopatrzenia dostarczanego śmigłowcami.

Wnioski:

Decydujące dla wykonania zadania przez tyły będzie szybkie uzupełnienie zaopatrzenia pododdziałów bojowych w rejonie wyjściowym, przesunięcie pododdziałów tyłowych wraz z pułkiem do nakazanych rejonów oraz sprawne zaopatrywanie i obsługa pododdziałów bojowych podczas walki w oderwaniu od sił głównych dywizji.

B. OCENA SYTUACJI TYŁOWEJ

1. Ocena stanu zaopatrzenia pododdziałów i możliwości zaspokojenia ich potrzeb

Braki w zakresie zaopatrzenia w etatowych pododdziałach 13 pz oraz w pododdziałach przydzielonych pułkowi przedstawia poniższa tabela.

L. p.	Nazwa pododdziału	Amunicja (w ton.)	Benzyna (w ton.)	Olej napęd. (w tonach)	żywność (w ton.)	Uwagi
1.	3/13 pz	5,7	5,4	18,9		
2.	pozost. pododdz. 13 pz.	0,8				
3.	3/15 pz	9,5	1,0	4,0	0,7	
	Razem	15,2	6,4	22,9	0,7	

Kompania zaopatrzenia 13 pz posiada amunicji:

— strzeleckiej	— 11,7 tony,
— artyleryjskiej i moździerzowej	— 13,5 „
— przeciwlotniczej	— 10,5 „
— czołgowej	— 24,0 „
Razem	— 59,7 tony

Posiadane w tyłach pułku zapasy amunicji umożliwiają zaspokojenie potrzeb pododdziałów 13 pz i 3/15 pz zarówno pod względem ilości, jak i asortymentu.

Pułk ma pobrać paliwo w DPZ w ilości:

- benzyny — 0,25 jn (6,7 tony),
- oleju napędowego — 0,5 jn (31,5 tony).

Wykorzystując pobrane paliwo można uzupełnić zapasy pododdziałów do pełnych norm ruchomych, przy czym w transporcie kzaop zostanie ok. 8,6 tony oleju napędowego.

Brakującą w 3/15 pz żywność można uzupełnić wykorzystując zapasy ruchome pułku.

Czas zaopatrywania pododdziałów pułku (dane):

- odległość do 3/15 pz — 15 km;
- odległość do pozostałych pododdziałów — 7 km;
- średnia prędkość jazdy samochodów — 15 km/godz.;
- czas na przekazanie zaopatrzenia do pododdziałów — 1 godzina;
- czas na uzupełnienie paliwa w wozach bojowych i pojazdach mechanicznych — ok. 2 godzin (tankowanie 2 wozów bojowych jednocześnie z jednej cysterny wraz z jej podjazdem i rozwinięciem — ok. 20—30 minut).

Uzupełnienie zaopatrzenia w pododdziałach 13 pz i 3/15 pz można zakończyć do 8.00 3.7. Biorąc pod uwagę czas rozpoczęcia działań nie będzie możliwości odtworzenia zapasów ruchomych amunicji i paliwa w tyłach pułku.

2. Ocena zużycia zaopatrzenia podczas wykonywania zadania bojowego przez pułk oraz ocena możliwości zaopatrywania

a) Zużycie paliwa:		benzyna	olej napędowy
— do rubieży zadania bliższego	— 80 km	0,25 jn	0,4 jn
— do rubieży zadania następnego	— 120 km	0,35 jn	0,6 jn

Wnioski:

Na rubieży zadania bliższego pododdziały będą posiadały 0,75 jn benzyny i 0,6 jn oleju napędowego, a na rubieży zadania następnego — 0,65 jn benzyny i 0,4 jn oleju napędowego. Pozostały olej napędowy należy wykorzystać na uzupełnienie paliwa w wozach bojowych na rubieży rz. ODRA oraz przewidzieć wykorzystanie zdobytego paliwa.

b) Zużycie amunicji.

Uwzględniając sposób wykonania zadania przez pułk należy sądzić, że zużycie amunicji nie będzie duże, zwłaszcza podczas marszu w kolumnie. Należy jednak uwzględnić uzupełnianie zapasów amunicji w pododdziałach zarówno na rubieży zadania bliższego, jak i podczas działań na rubieży rz. ODRA.

c) Ocena możliwości zaopatrywania w czasie walki.

Pododdziały bojowe, które będą utrzymywać rubież jezior PŁOŃ, MIEDWIE, można będzie zaopatrzyć po zajęciu przez nie rubieży obronnych; dlatego trzeba pozostawić do ich dyspozycji odpowiednią ilość amunicji, ustaloną przez szefa uzbrojenia w porozumieniu

z oficerami sztabu. Biorąc pod uwagę konieczność przekazania transporterów opancerzonych do dyspozycji 17 pz, można przydzielić dla tych pododdziałów zapasy amunicji utrzymywane na samochodach kompanii zaopatrzenia. Zaopatrzenie w pozostałych pododdziałach można będzie uzupełnić po osiągnięciu rz. Odra. W pierwszej kolejności należy przekazać pododdziałom amunicję znajdującą się na transporterach opancerzonych oraz olej napędowy, aby opróżnić cysterny, które mogą być wykorzystane do przejścia zdobytego paliwa.

W wypadku przedłużania się do następnego dnia walki w izolacji od sił głównych dywizji lub zniszczenia zapasów przewożonych przez tyły należy przygotować się do przyjęcia zaopatrzenia dostarczanego śmigłowcami. W tym celu trzeba będzie określić lądowiska oraz przygotować środki transportowe i żołnierzy do dokonania przeładunków. Rodzaj oraz ilość zaopatrzenia dostarczanego śmigłowcami można będzie określić po uzyskaniu informacji o potrzebach pododdziałów bojowych. Organizując uzupełnienie zaopatrzenia, należy uwzględnić również pododdziały przydzielone pułkowi.

3. Ocena zabezpieczenia medycznego

Największe straty sanitarne pułk może ponieść podczas wprowadzania go do działań oraz na rubieży zadania bliższego, a przede wszystkim podczas walk na rubieży rz. Odra.

Kompania medyczna musi być zdolna do zabezpieczenia medycznego pododdziałów, zwłaszcza po połączeniu się 13 pz z desantowanym 17 pz. Z tego względu w czasie przesuwania pułku na nakazane rubieże nie należy rozwijać PPM, lecz lekko rannych — po opatrzeniu ich w pododdziałach — zabierać ze sobą, a ciężko rannych po udzieleniu im niezbędnej pomocy pozostawiać w ukryciach, powiadamiając o tym szefa służby medycznej dywizji. Kompanię medyczną należy przesuwać w kolumnie tylowej, wydzielając salę opatrunkową dla zabezpieczenia medycznego pododdziałów maszerujących drugą drogą.

W celu zwiększenia możliwości zabierania przez pododdziały lekko rannych należy wzmocnić bataliony transportem ogólnego przeznaczenia, przydzielając im po dwa samochody ciężarowe z kompanii zaopatrzenia, natomiast kompanii medycznej należy przydzielić w tym celu 5 samochodów ciężarowych.

W czasie walki na rubieży zadania bliższego i następnego należy do ewakuacji rannych (licząc się ze znaczną ich ilością) wykorzystać wszystkie samochody ciężarowe po przekazaniu zaopatrzenia pododdziałom bojowym. Rannych w rejonach walk na rubieży zadania bliższego i następnego trzeba grupować w rejonie lądowisk zaplanowanych dla śmigłowców.

4. Ocena terenu oraz wybór rejonów rozmieszczenia pododdziałów tyłowych

Teren w pasie działania — lekko pofałdowany i słabo zalesiony — nie wpływa w większym stopniu na pracę tyłów. Występujące na rubieży

jezior MIEDWIE, PŁOŃ zabagnienia mogą utrudniać dojazd samochodów do zaopatrywanych pododdziałów. Drogi w pasie działania pułku mogą utrudniać ruch samochodów pododdziałów tyłowych, zwłaszcza przesuających się za batalionem czołgów. Należy więc dopilnować, ażeby pojazdy posiadały drążki holownicze oraz odpowiednio rozmieścić ciągniki w kolumnie tyłowej.

Biorąc pod uwagę, że marsz pułku odbywa się dwiema drogami oraz znaczne zagrożenie ze strony naziemnego npla, należy rozdzielić pododdziały tyłowe pułku na dwie części. Po prawej marszrucie, na kierunku przesuwania SD powinny się przegrupowywać: KSD, część kompanii zaopatrzenia, część kompanii remontowej oraz kompania medyczna, a po lewej — pozostała część pododdziałów tyłowych.

Na rubieży zadania bliższego najdogodniejszym rejonem zatrzymania pododdziałów tyłowych w kolumnach marszowych jest DOBROPOLE PYRZYCKIE (9014), PŁOTNO (8420), natomiast po połączeniu się 13 pz z 17 pz pododdziały tyłowe należy rozwinąć w środku ugrupowania pułku. Najdogodniejszym rejonem na rozwinięcie PPM jest GRYFINO (0266), gdzie zbiegają się drogi ze wszystkich kierunków, a na rozwinięcie pozostałych pododdziałów tyłowych — rejon m. CHWARSTWICA (9874) zapewniający dobre maskowanie.

C. PROPOZYCJE KWATERMISTRZA 13 pz

1. Do 8.00 3.7 należy uzupełnić w pododdziałach 13 pz oraz 3/15 pz środki materiałowe do pełnych norm ruchomych, wykorzystując posiadane i pobierane w DPŻ 4 DZ zapasy. Kolejność uzupełniania zaopatrzenia może być następująca: 1/13 pz, 13 bcz, pododdziały specjalne, 3/13 pz, 3/15 pz.
2. Transportery opancerzone 17 pz załadowane amunicją należy przejąć w m. TUCZNO (9676) i włączyć w ugrupowanie marszowe pułku.
3. Opróżnione pojazdy mechaniczne przydzielić batalionom i kompanii medycznej w celu zwiększenia ich możliwości ewakuacji rannych.
4. Z pododdziałów tyłowych pułku zorganizować dwie kolumny tyłowe. W skład prawej kolumny włączyć: KSD, część kompanii zaopatrzenia, część kompanii remontowej i kompanię medyczną; lewą marszrutą przesuwać pozostałe siły i środki.
5. Kolumny tyłowe 13 pz przesuwać w ugrupowaniu bojowym pułku i na rubieży zadania bliższego zatrzymać w rejonie DOBROPOLE PYRZYCKIE (9014), PŁOTNO (8420), a po połączeniu 13 pz z 17 pz rozwinąć PPM w m. GRYFINO, zaś pozostałe pododdziały — w rejonie CHWARSTWICA (9874).
6. W czasie przesuwania pułku do nakazanych rubieży lekko rannych po opatrzeniu ewakuować wraz z pododdziałami, a ciężko rannych po udzieleniu pomocy medycznej pozostawiać w ukryciu, powiadamiając o tym dywizję.
7. Zaopatrywanie zasadniczych sił pułku zorganizować po połączeniu się z 17 pz, wykorzystując zapasy amunicji znajdujące się na transporterach opancerzonych oraz zapasy paliwa utrzymywane przez

kompanię zaopatrzenia. Zaopatrywanie pododdziałów utrzymujących rubież zadania bliższego zorganizować wykorzystując amunicję znajdującą się w transporcie kompanii zaopatrzenia.

8. W wypadku przedłużania się walki w izolacji od sił głównych dywizji lub zniszczenia zapasów utrzymywanych w tyłach pułku przewidzieć przyjęcie zaopatrzenia dostarczanego śmigłowcami, wyznaczając lądowiska oraz przygotowując samochody i żołnierzy do rozładunku śmigłowców.
9. Na okres przesuwania zorganizować żywienie żołnierzy racjami suchymi, a po osiągnięciu nakazanych rejonów — gorącą strawą.

Część druga

NATARCIE DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ NA ODDZIELNYM KIERUNKU W WARUNKACH BRAKU STYCZNOŚCI Z SĄSIADAMI

I. NIEKTÓRE ZAGADNIENIA UŻYCIA DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ W NATARCIE NA ODDZIELNYM KIERUNKU *)

Przez „natarcie dywizji zmechanizowanej na oddzielnym kierunku” rozumiemy działania zaczepne ogólnowojskowego związku taktycznego prowadzone w celu wykonania określonego zadania bojowego w warunkach braku łączności taktycznej z sąsiadami i ciągłego zagrożenia otwartych skrzydeł i tyłów.

Działania takie będą na współczesnym polu walki zjawiskiem częstym; mogą być zawczasu planowane i organizowane, jak również wynikać w toku operacji zaczepnej. Dlatego też każdy związek taktyczny powinien być przygotowany i zdolny do prowadzenia natarcia na oddzielnym kierunku w dowolnej sytuacji taktyczno-operacyjnej.

Dywizja zmechanizowana może organizować i prowadzić działania zaczepne na oddzielnym kierunku między innymi w następujących sytuacjach taktyczno-operacyjnych:

a) W początkowym okresie wojny, gdy bezpośrednio z rejonów stałej dyslokacji (rejonów alarmowych) po przekroczeniu granicy państwowej przechodzi do natarcia na określonym kierunku (w warunkach braku styczności z sąsiadami). Celem działań dywizji może być wówczas rozbitcie oddziałów osłonowych lub podchodzących do granicy państwowej odwodów nieprzyjaciela, gwałtowne wtargnięcie w głąb jego terytorium i stworzenie warunków do przełamania (pokonania) z marszu zasadniczej rubieży jego oporu przez podchodzące z głębi kolejne związki ogólnowojskowe lub — poprzez aktywne działania zaczepne na oddzielnym kierunku — stworzenie dogodnych warunków do sprawnego zajęcia rejonów wyjściowych do działań przez siły główne armii. Sytuacja taka może być typowa szczególnie wówczas, kiedy w momencie wybuchu konfliktu zbrojnego zaistnieją na określonych kierunkach sprzyjające warunki do natarcia tymi związkami ogólnowojskowymi, które znajdują się w rejonach stałej dyslokacji w pobliżu granicy państwowej i są w ciągłej gotowości do natychmiastowego przejścia do działań bojowych bez konieczności dokonywania znacznych przegrupowań i uzupełnień. Na innych kierunkach

*) Ogólne zasady natarcia dywizji zmechanizowanej omówione zostały w wydanych uprzednio Zeszytach Taktycznych. W niniejszym Zeszytcie zwrócono uwagę jedynie na niektóre cechy charakterystyczne występujące w natarciu dywizji na oddzielnym kierunku.

(gdzie nieprzyjaciel przeszedł do natarcia) własne związki taktyczne (oddziały) osłonowe będą w tym czasie prowadzić działania obronne.

b) Gdy dywizja zmechanizowana stanowiąc pomocnicze zgrupowanie uderzeniowe podczas natarcia na pomocniczym kierunku uderzenia armii. Cały szereg czynników wpływa na to, że armia może tworzyć na okres prowadzenia działań zaczepnych główne i pomocnicze zgrupowanie uderzeniowe. Dywizja stanowiąca pomocnicze zgrupowanie uderzeniowe armii najczęściej działać będzie na samodzielnym kierunku — nawet znacznie oddalonym od kierunku działania głównego zgrupowania uderzeniowego armii. Cel jej natarcia będzie zazwyczaj ograniczony, sprowadzający się do wiązań — poprzez aktywne działanie — znacznych sił nieprzyjaciela i niedopuszczenie ich do oddziaływania na główne zgrupowanie uderzeniowe armii. Niekiedy w wyniku rozwoju sytuacji oddzielny (pomocniczy) kierunek natarcia dywizji w ramach operacji zaczepnej może po wprowadzeniu świeżych sił stać się głównym kierunkiem uderzenia armii.

c) Gdy zaistnieje możliwość lub konieczność wykonania przez dywizję uderzenia na skrzydło lub tyły ważnego zgrupowania nieprzyjaciela. Sytuacja taka może zaistnieć między innymi wówczas, gdy główne zgrupowanie uderzeniowe armii, wykorzystując skutki działania broni masowego rażenia, rozwija działania zaczepne w głąb ugrupowania bojowego nieprzyjaciela dążąc do szybkiej realizacji celów operacji, połączenia się z desantem powietrznym itp. Pozostające na skrzydłach głównego zgrupowania uderzeniowego armii nie zawsze rozbite siły nieprzyjaciela mogą stanowić ciągłe zagrożenie tyłów i skrzydeł sił głównych armii. Niekiedy swym aktywnym oddziaływaniem mogą one w poważnej mierze zahamować lub całkowicie odciąć dopływ świeżych sił i zaopatrzenia, dezorganizować system dowodzenia itp. utrudniając lub nawet uniemożliwiając realizację celów operacji zaczepnej przez główne zgrupowanie uderzeniowe armii. Wydaje się, że sytuacja taka zmusi niekiedy dowódcę armii do wydzielenia jednej z podległych mu dywizji do wykonania uderzenia na oddzielny kierunek i rozbicia stale zagrażającego siłom głównym armii zgrupowania nieprzyjaciela.

d) Jeśli zaistnieje potrzeba wydzielenia jednej z dywizji do natarcia na kierunku rozbieżnym z kierunkiem działania głównego zgrupowania uderzeniowego armii, np. w celu opanowania ważnych baz morskich, rozbicia z marszu wychodzących na skrzydło lub tyły głównego zgrupowania uderzeniowego armii odwodów nieprzyjaciela, zamknięcia wspólnie z częścią sił sąsiedniej armii pierścienia okrążenia nieprzyjaciela itp. We wszystkich wypadkach natarcia dywizji na oddzielnym kierunku cechą szczególną będą otwarte skrzydła i tyły ugrupowania bojowego. Natomiast cel tych działań będzie z zasady ograniczony, np. wiązanie sił nieprzyjaciela, opanowanie baz morskich i przejście do obrony wybrzeża, stworzenie wewnętrznego lub zewnętrznego pierścienia okrążenia itp.

Podane tylko niektóre, naszym zdaniem, najbardziej charakterystyczne, przykłady sytuacji taktyczno-operacyjnych, w których dywizja może nacierać na oddzielnym kierunku (w warunkach braku stycz-

ności z sąsiadami) nie wyczerpują całości zagadnienia. Sytuacji takich na współczesnym, skomplikowanym polu walki może być i na pewno będzie znacznie więcej. Mają one jedynie na celu zasygnalizowanie ważności problemu i konieczności zwrócenia uwagi na szkolenie sztabów i wojsk w tym zakresie.

* * *

Działania zaczepne na oddzielnym kierunku, prowadzone najczęściej w szerokich pasach, stwarzają warunki do stosowania szerokiego manewru, obchodzenia punktów oporu i zgrupowań wojsk nieprzyjaciela, stref skażeń, pożarów i zniszczeń, a także zmiany kierunku głównego uderzenia i rozśrodkowania wojsk na dużej przestrzeni. Jednocześnie istnieje ciągle niebezpieczeństwo rozpraszania wysiłku oddziałów dywizji i kolejnego pobicia ich częściami przez nieprzyjaciela. Pamiętając o tym, należy zawsze grupować dywizję na takim odcinku i na taką głębokość, która w konkretnej sytuacji najbardziej odpowiada zamiarowi walki powziętemu przez dowódcę.

Ugrupowanie bojowe dywizji powinno w każdym wypadku zapewniać: osiągnięcie celu działań przy jak najmniejszych stratach i w jak najkrótszym czasie, możliwość uprzedzenia nieprzyjaciela w otwarciu ognia i wywalczenia przewagi w bezpośrednim starciu, wykonanie szybkich i zdecydowanych uderzeń od czoła i na skrzydła, sprawne przenoszenie wysiłku oraz możliwość zmiany kierunku uderzeń poszczególnych pułków i całej dywizji. Powinno ono również zapewniać: osłonę skrzydeł i tyłów, odparcie ataków nieprzyjaciela z dowolnego kierunku oraz bezpieczeństwo pracy na punktach dowodzenia oddziałów, dywizjonu rakiet taktycznych, artylerii, pododdziałów i urzędzeń tyłowych.

Ugrupowanie bojowe dywizji w natarciu w warunkach braku styczności z sąsiadami powinno być dostosowane do szybkiego przejścia od natarcia do obrony. Niejednokrotnie bowiem pododdziały, a nawet całe oddziały zmuszone będą przechodzić na określony czas do działań obronnych celem odparcia uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela na skrzydła lub tyły sił głównych dywizji. Wymagać to będzie wydzielenia dodatkowych sił i środków do prowadzenia okrężnego rozpoznania i ubezpieczenia skrzydeł oraz tyłów, jak również takiego usamodzielniania oddziałów i pododdziałów, aby mogły one skutecznie walczyć z nieprzyjacielem, organizować rozpoznanie, ubezpieczenie bezpośrednie itd.

Możliwość aktywnego oddziaływania nieprzyjaciela na otwarte skrzydła i tyły dywizji podczas wszelkiego rodzaju przesunięć stwarza konieczność grupowania oddziałów dywizji w kształcie łuku lub koła, przy czym między oddziałami powinna być zachowana łączność taktyczna; należy im również zapewnić skuteczne wsparcie ogniem broni maszynowej, czołgów i artylerii. Na zewnętrznej stronie łuku lub koła rozmieszczałyby się pułki zmechanizowane i pułk czołgów, w środku

natomiast — dywizjon rakiet taktycznych, artyleria, odwody specjalne, punkty dowodzenia, pododdziały i urządzenia tyłowe dywizji.

W toku natarcia na oddzielnym kierunku należy liczyć się z tym, że niejednokrotnie znaczna część sił zaangażowana zostanie do walki na otwartych skrzydłach bądź na tyłach dywizji, co w poważnej mierze może się przyczynić do zahamowania, a nawet załamania natarcia na kierunku głównego uderzenia.

Zadanie, jakie dywizja może otrzymać w stosunkowo trudnych i skomplikowanych działaniach, wymagać będzie posiadania silnego drugiego rzutu, zdolnego do szybkiego manewru. Umożliwi to rozwijanie powodzenia (przy wsparciu bronią masowego rażenia i ogniem artylerii) na kierunku głównego uderzenia nawet wówczas, gdy nieprzyjaciel wykona uderzenie znacznymi siłami na otwarte skrzydła pułków pierwszorzutowych. Ponadto drugi rzut dywizji może być wykorzystany w większym stopniu niż w warunkach normalnych do uderzenia na otwarte skrzydła lub nawet tyły dywizji. Wydaje się, że niejednokrotnie drugi rzut dywizji może być użyty częściami (np. główne siły drugiego rzutu do rozwinięcia powodzenia na kierunku głównego uderzenia, a pozostałe siły do zabezpieczenia zagrożonego skrzydła przed uderzeniem npla itp.).

Jeżeli dywizja działa na oddzielnym kierunku w stosunkowo wąskim pasie stwarzającym warunki do skutecznego wsparcia pośrednim ogniem artylerii oddziałów nacierających na kierunku głównego uderzenia, jak również oddziaływanie ogniowego na otwarte skrzydła dywizji i tyły, wydaje się celowe, ażeby dowódca miał do swojej dyspozycji większość posiadanej artylerii organicznej i ewentualnie przydzielonej. Umożliwi to szybki manewr ogniem (sprzętem) artylerii na kierunku najbardziej zagrożone. W warunkach natomiast natarcia dywizji w szerokim pasie, kiedy często pułki w ramach dywizji działać będą na oddzielnych kierunkach, należałoby je (lub większość z nich) jak najbardziej usamodzielnic, przydzielając każdemu z nich (albo większości) określoną ilość nie tylko artylerii do ognia pośredniego, ale i artylerii przeciwlotniczej, przeciwpancernej, saperów, a niekiedy i tyłów dywizji. W takiej sytuacji dywizjon rakiet taktycznych i punkty dowodzenia dywizji mogą być rozmieszczone w ugrupowaniu bojowym (zgrupowaniu) określonych pułków.

Odwody specjalne dywizji (a szczególnie przeciwpancerne) celowo jest mieć na otwartym skrzydle najbardziej zagrożonym przez broń pancerną nieprzyjaciela. Niekiedy może zaistnieć konieczność organizowania na szczeblu dywizji dwóch odwodów przeciwpancernych i przesuwania ich na zagrożonych skrzydłach. Przed siłami głównymi, na skrzydłach i w lukach powinny działać pododdziały rozpoznawcze i ubezpieczenia. Ilość sił i środków wyznaczonych do ubezpieczenia skrzydeł i tyłów każdorazowo będzie zależała od zaistniałej sytuacji.

Oprócz ubezpieczeń wysyłanych ze szczebla dywizji (w sile od kompanii do batalionu) na kierunki najbardziej zagrożone, istotną rolę powinny spełniać ubezpieczenia bezpośrednie organizowane we wszystkich pododdziałach, oddziałach i elementach ugrupowania bojowego

29

dywizji. Ubezpieczenia te, współdziałając z organami rozpoznawczymi, powinny na czas uprzedzić ubezpieczone oddziały (pododdziały, elementy ugrupowania bojowego) o zagrożeniu ze strony nieprzyjaciela oraz przez aktywne działania (zaczepne lub obronne) stworzyć im jak najdogodniejsze warunki do realizacji stojących przed nimi zadań. W zależności od zaistniałej sytuacji oraz potrzeb pola walki, ubezpieczenia, wiążąc walką przeważające siły nieprzyjaciela, stwarzają warunki do wzmocnienia wysiłku na kierunku głównego uderzenia dywizji. Ponadto utrzymując dogodne rubieże terenowe umożliwiają ubezpieczanym pododdziałom (oddziałom) zorganizowane wejście do działań — w razie konieczności rozbicia zgrupowania nieprzyjaciela wychodzącego na skrzydła i tyły dywizji.

*
* *

Metoda i treść pracy dowódcy i sztabu dywizji zmechanizowanej w zakresie organizacji omawianych działań zależec będą od charakteru otrzymanego zadania, sytuacji taktyczno-operacyjnej, w jakiej zadanie to dywizja otrzymała (na początku lub w toku operacji), stopnia zorganizowania działań przez dowódcę armii i jego sztab itd. Jedną z cech szczególnych w treści pracy dowódcy i sztabu dywizji nad organizacją takich działań — w odróżnieniu od treści pracy nad organizacją natarcia w warunkach bezpośredniej styczności z sąsiadami — będzie zwrócenie szczególnej uwagi na istnienie otwartych skrzydeł i tyłów dywizji oraz konieczność ich zabezpieczenia. Ponadto wydaje się, że w wypadku działań na kierunku samodzielnym, w oderwaniu od sił głównych armii, dowódca dywizji wypracowując decyzję będzie musiał dokonać analizy zadania i oceny położenia w znacznie szerszym zakresie niż podczas natarcia w składzie sił głównych, uwzględniając nie tylko zagadnienia taktyczne, lecz i operacyjne. Zrozumienie zamiaru wyższego przełożonego nabiera w tym wypadku szczególnego znaczenia. Dowódca dywizji będzie bowiem musiał sprecyzować zamiar walki na całą głębokość otrzymanego zadania, a decyzję — na pierwszy dzień walki (jeżeli zadanie otrzymał na dwa lub trzy dni walki).

Szczegółowa analiza zadania i ocena położenia — oprócz rozwiązania wszystkich problemów wypracowywania decyzji w warunkach natarcia w bezpośredniej styczności z sąsiadami — powinna wyjaśnić dowódcy i sztabowi dywizji najbardziej realne i w konkretnej sytuacji prawdopodobne siły, możliwe kierunki oraz czas aktywnego oddziaływania nieprzyjaciela, szczególnie na skrzydła i tyły ugrupowania bojowego dywizji, i jak w związku z tym należałoby dywizję ugrupować, jak zorganizować rozpoznanie, ubezpieczenie, jak wykorzystać posiadaną broń masowego rażenia, artylerię i inne środki ogniowe, jaki manewr zastosować na polu walki itd.

Jeżeli dywizja zadanie do natarcia na oddzielnym kierunku otrzyma w toku operacji zaczepnej, często już w trakcie realizacji określonego zadania, praca związana z organizacją tych działań będzie na pewno skomplikowana i trudna; wymagać ona będzie wielu dodatkowych za-

biegów i przedsięwzięć. Kierując działaniem wojsk, dowódca i sztab dywizji zmuszeni będą jednocześnie wypracować decyzję i zorganizować działania na samodzielnym kierunku. Wydaje się, że w tej sytuacji szczególnego znaczenia nabiera równoległe wypracowywanie decyzji na kilku szczeblach dowodzenia. Wynika z tego konieczność przekazywania decyzji podwładnym częściami, w miarę jej wypracowywania.

Organizując współdziałanie wewnątrz dywizji, dowódca osobiście lub przez szefa sztabu powinien przedtem uzgodnić współdziałanie z wojskami raketowymi wyższych szczebli, lotnictwem wspierającym oraz innymi siłami i środkami wykonującymi zadanie na kierunku lub w obszarze działania dywizji (z sąsiednimi dywizjami działającymi na oddzielnych kierunkach, desantami powietrznymi, zgrupowaniami partyzantów itp.). W celu zapewnienia ciągłego współdziałania i szybkiej wymiany informacji sztab dywizji powinien mieć możliwość nawiązania z nimi we właściwym czasie łączności. Można to osiągnąć przez wymianę oficerów pomiędzy sztabem dywizji i działającymi na oddzielnych kierunkach sztabami sąsiednich związków taktycznych, zgrupowaniami partyzantów, desantami powietrznymi itp.

Organizacja współdziałania wewnątrz dywizji — oprócz zagadnień rozwiązywanych w przeciętnych warunkach — powinna w szerokim zakresie obejmować problematykę związaną z wykorzystaniem sił i środków do zabezpieczenia otwartych skrzydeł i tyłów dywizji oraz sposobem działania oddziałów i elementów ugrupowania bojowego w wypadku ich zagrożenia.

Prowadzenie natarcia przez dywizję zmechanizowaną na oddzielnym kierunku (w warunkach braku styczności z sąsiadami) zależeć będzie przede wszystkim od jakości i ilości stosowanych środków rażenia (czy działania prowadzi się z użyciem czy też bez użycia broni masowego rażenia), charakteru wykonywanego zadania (czy w składzie sił głównych armii, czy też na samodzielnym, pomocniczym kierunku z ograniczonym celem itd.), możliwości i położenia walczących stron oraz konkretnej sytuacji taktyczno-operacyjnej. Najczęściej dywizja prowadząca natarcie na oddzielnym kierunku wykonywać będzie pomocnicze zadanie w ramach operacji zaczepnej armii i wsparcie jej działań siłami i środkami ze szczebla armii będzie znikome lub też często może go nie być w ogóle. Dlatego też szczególnego znaczenia w toku prowadzenia natarcia nabiera właściwe wykorzystanie posiadanych organicznych sił i środków do wsparcia działań piechoty i czołgów. Właściwe kierowanie rozwojem działań powinno zapewnić dowódcy dywizji warunki skutecznego bicia nieprzyjaciela posiadanymi siłami i środkami tam, gdzie w danej chwili jest on najgroźniejszy, niezależnie czy to będzie w przodzie, na odsłoniętych skrzydłach, czy wreszcie na tyłach ugrupowania bojowego dywizji.

* * *

Powyższe rozważania nie wyczerpują rzecz jasna całości problematyki związanej z omawianym tematem. Mają one jedynie na celu pomóc oficerom w rozwiązywaniu przedstawionej sytuacji taktycznej.

II. ZAŁOŻENIE OGÓLNE

do tematu: „Natarcie dywizji zmechanizowanej na oddzielnym kierunku w warunkach braku styczności z sąsiadami”

Mapy 1 : 100 000 N-33 — 141 do 144;
N-34 — 133 do 135;
M-33 — 9 do 12, 21 do 24, 33 do 36, 45 do 48;
M-34 — 1 do 3, 13 do 15, 25 do 27, 37 do 39.

I.

1. 3 A (8, 12, 22 DZ, 5. 17 DPanc), rozwijając działania zaczepne w ogólnym kierunku: ŁÓDŹ, ŚCINAWA z zadaniem rozbicia 3 KA (NZ), sforsowania z marszu rz. Odra i opanowania na jej zach. brzegu obszaru wyjściowego do dalszych działań zaczepnych (ORSK (1894), CHOĆCINÓW, PROCHOWICE), w godzinach wieczornych 2.8 siłami głównymi wyszła na rubież: zach. BUKOWE (8094), SOLINO (5610), TRZEMESZNO (4412), załamując jednocześnie część sił przeciwuderzenie npla na rubieży: KOTŁÓW (1606), OSIĄKÓW (8644).
2. Rozpoznanie lotnicze i specjalne stwierdziło:
 - o 21.00 2.8 grupowanie się broni pancerniej npla w sile do brygady w rejonie: PONIATOWICE (8078), płd. NAMYSŁÓW, DROŻKI (7800);
 - o 21.10 2.8 ruch kolumn piechoty i czołgów npla w rejonie: ŚREM (7456), wsch. KOŚCIAN, MOSINA (9226) w kierunku południowo-wschodnim.
3. Lotnictwo npla prowadzi rozpoznanie szczególnie na kierunku LESZNO, ŁÓDŹ oraz bombarduje ugrupowanie bojowe wojsk 3 A i węzły dróg w rejonach: TUREK, SIERADZ, WARTA. Lotnictwo własne wzbrania prowadzenia rozpoznania przez lotnictwo npla, prowadzi rozpoznanie na kierunkach: TUREK, ŚCINAWA i SIERADZ, WROCŁAW oraz bombarduje węzły dróg i ugrupowanie bojowe wojsk npla.

II.

8 DZ (ćwicząca) po 240 km marszu o 19.30 2.8 zatrzymała się na długi odpoczynek w rejonie: płd. DĄBIE (7450), płn. SZADEK (3060), PIĄTEK (7296), skąd po osiągnięciu gotowości bojowej ma być wprowadzona do bitwy na kierunku głównego uderzenia armii w godzinach rannych 3.8. O 21.30 2.8 oddziały dywizji są w trakcie uzupełniania materiałów pędnych i smarów oraz dokonywania przeglądów technicz-

nych. 24 pz o 16.30 2.8 obezwładniony został dwoma uderzeniami jądrowymi. Pułk do 20.30 likwidował skutki uderzeń jądrowych npla i o 21.30 czołem kolumny dochodzi do planowanego rejonu długiego odpoczynku. Do likwidacji skutków uderzeń jądrowych wykorzystano pluton zabiegów specjalnych i drużynę sanitarną 8 k OPChem. W wyniku zmasowanego uderzenia lotnictwa npla, przegrupowanie sił głównych dywizji opóźnione zostało o około półtorej godziny.

Szczegółowe położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu do 21.30 2.8 — patrz szkic, załącznik nr 1.

III.

O 21.30 2.8 na SD 8 DZ przybył szef oddziału operacyjnego 3 A i przekazał rozkaz dowódcy 3 A, z którego dowódcą 8 DZ, szef sztabu, SWR, SWO i dowódca artylerii dowiedzieli się:

1. 3 KA (NZ) siłami głównymi dąży do zatrzymania natarcia 3 A i niedopuszczenia jej do rz. ODRA. Na kierunku PLESZEW, ŚCINAWA broni się do dwóch związków taktycznych, a na kierunku: WIERUSZÓW, WARTA przeciwuderzają siły do dywizji npla, która dąży do wyjścia na tyły sił głównych 3 A. Od świtu 3.8 istnieje możliwość wprowadzenia przez npla na tym kierunku świeżych sił.
2. Dowódca 3 A zamierza wykonać główne uderzenie w kierunku PLESZEW, ŚCINAWA; jednocześnie uderzeniem części sił w kierunku: WARTA (3234), ŚRODA ŚLĄSKA (7010) rozbić przeciwuderzające oddziały i podchodzące odwody npla i do końca 4.8 opanować przyczółek na zach. brzegu rz. ODRA na ptn. od WROCŁAWIA. Wojska raketowe i lotnictwo 3 A są w gotowości do obezwładnienia bronią jądrową (2×20 kt, 1×30 kt) wykrytych odwodów npla w rejonie: PONIATOWICE, pld. NAMYSŁÓW, DROŻKI.
3. Na prawo w odległości do 40—50 km 17 DPanc naciera w kierunku: PLESZEW, ŚCINAWA z zadaniem rozbicia oddziałów 3 KA (N) i sforsowania z marszu w godzinach południowych 4.8 rz. ODRA w rejonie ŚCINAWA. Na lewo 3 DZ (1 A) częścią sił uderza w kierunku: BISKUPICE (4822), GOŁKOWICE (7002) i wspólnie z 22 DZ oraz częścią sił 8 DZ okrąża i niszczy npla w rejonie: pld. ZŁO-CZEW, wsch. WIERUSZÓW, pld. WIELUŃ.
4. 8 DZ w dniu 3.8 ma wejść do bitwy w kierunku: WARTA, OLEŚNICA. Zadanie bliższe: rozbić czołowe oddziały przeciwuderzających wojsk npla i opanować rubież: PISARZOWICE (9292), DONA-BORÓW (8694). Zadanie dnia: rozbić podchodzące odwody npla i opanować rubież: DOBROSZYCE (8662), BIERUTÓW (6878), WOSKOWICE GRN (6602). Częścią sił, współdziałając z 3 i 22 DZ,

okrzężać i zniszczyć npla w rejonie: płd. ZŁOCZEW, wsch. WIERUSZÓW, płd.-wsch. WIELUŃ. W dniu 4.8 być w gotowości do dalszego natarcia w kierunku: ŚLIZÓW, ŚRODA ŚLĄSKA.

5. Wojska OPL armii osłaniają wojska raketowe i tyły 3 A. Częścią sił osłaniają przemarsz 8 DZ na rubież wejścia do bitwy.
6. Lotnictwo częścią sił prowadzi rozpoznanie pola walki na kierunku działania 8 DZ. W dniu 3.8 jest w gotowości do osłony przemarszu 8 DZ na rubież wejścia do bitwy oraz wsparcia jej walki wysiłkiem 4 e/l lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.
7. SD 3 A od 22.30 2.8 znajduje się w rejonie lasu (5698). Oś zmiany: KOŹMIN, ŚCINAWA. WSD — las 4 km płn.-zach. PLESZEW.

IV.

Dodatkowo dowódcy 8 DZ wiadomo:

1. Decyzję dotyczącą natarcia oraz przesunięcia dywizji na rubież wejścia do bitwy zameldować o 1.00 3.8 dowódcy 3 A, który przybędzie na SD 8 DZ.
2. Od 1.00 3.8 dowódcy 8 DZ podporządkowany zostaje 3/3 ABAA — w rejonie uwidocznionym na szkicu. Ukompletowanie dywizjonu: ludzi — 70%, sprzętu — 75%.
3. 8 DZ na dzień 3.8 przydziela się cztery rakiety jądrowe o wagiomiarze 2×3 kt, 1×10 kt, 1×20 kt oraz sześć rakiet chemicznych.
4. 22 drt (22 DZ) jest w gotowości do wykonania na korzyść 8 DZ jednego uderzenia jądrowego o mocy 3 kt. Czas i rejon uderzenia dowódca 8 DZ uzgodni ze sztabem 22 DZ.
5. Dowódca 8 DZ uzgodni ze sztabem 22 DZ problemy związane z wprowadzeniem 8 DZ do bitwy.
6. 22 DZ po wejściu do bitwy 8 DZ przewidywana jest do odvodu 3 A.

V.

Niniejsze zadanie taktyczne polega na wypracowaniu decyzji dotyczącej natarcia przez dowódcę 8 DZ.

Tabele do założenia ogólnego:

Nr 1 Wyciąg z arkusza identyfikacji wojsk npla.

Nr 2 Wykaz braków w oddziałach 8 DZ na 21.00 2.8.

Nr 3 Stopień napromienienia oddziałów 8 DZ o 20.00 2.8.

Uwaga: W ćwiczeniu przyjąć obowiązującą na rok szkoleniowy 1968/69 ćwiczebną organizację dywizji zmechanizowanej.

WYKAZ BRAKÓW W ODDZIAŁACH 8 DZ
na 21.00 2.8

Tabela 2

Oddziały i pododdziały	Ludzie	Moździerze		Artyleria panc.		PPK	Art. do ognia pośr.		Artyleria plot
		82 mm	120 mm	SPG	85 mm		122 mm hb	122 mm arm.	
22 pz	102	1	1	1	—	—	2	—	—
23 pz	74	2	1	2	1	1	1	—	—
24 pz	486	6	3	3	2	2	2	—	—
8 pcz	42	—	—	—	—	—	—	—	—
8 drt	15	—	—	—	—	—	—	—	—
8 pa	21	—	—	—	—	2	—	1	—
8 dppanc	9	—	—	—	1	—	—	—	2
8 paplot	19	—	—	—	—	—	—	—	—
8 br	20	—	—	—	—	—	—	—	—
8 bl	18	—	—	—	—	—	—	—	—
8 bsap	23	—	—	—	—	—	—	—	—
8 kopchem	9	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostałe pododdziały	92	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	930	9	5	6	4	5	7	1	2

Uwaga: Braki czoiągów i transporterów opancerzonych — patrz sytuacja techniczna:

W 24 pz brak do stanu etatowego: — 1 bp: ludzi — 190, moźdz. 82 mm — 4, moźdz. 120 mm — 3, SPG — 3, PPK — 2; — 2 bp: ludzi — 130, moźdz. 82 mm — 2.

Pozostałe pododdziały: — Ludzi — 166, haubic 122 mm — 2, armat 85 mm — 2.

Tabela 3

STAN NAPROMIENIENIA ODDZIAŁÓW 8 DZ NA 20.00 2.8

Nazwa oddziału	Otrzymana dawka w rtg		
	31.7	1.8	2.8
<u>22 pz</u>			
1 bp	2	5	15
2 bp	3	3	12
3 bp	1	2	7
bcz	0	1	5
tyły	2	6	2
pozostałe pododdziały	1	5	10
<u>23 pz</u>			
1 bp	0	3	10
2 bp	0	8	18
3 bp	0	5	21
bcz	0	2	17
tyły	0	3	9
pozostałe pododdziały	0	6	12
<u>24 pz</u>			
1 bp	0	10	52
2 bp	2	12	35
3 bp	3	14	28
bcz	0	15	25
tyły	0	8	32
pozostałe pododdziały	2	5	28
<u>8 pcz</u>	3	8	12
<u>Pozostałe oddziały dywizji</u>	2	5	12

III. DANE DODATKOWE Z ROZPOZNANIA

1. 3 KA (N) w dotychczasowych działaniach wykorzystywał następujący sprzęt do przenoszenia głowic jądrowych — haubice 155 mm i 203,2 mm, armaty 175 mm, wyrzutnie pocisków raketowych „HJ” i „Sergeant”.
2. W składzie jednostek korpusu stwierdzono czołgi średnie „Leopard” oraz M-48 A2. Czołgi „Leopard” rozpoznano w niektórych brygadach pancernych.
3. W związkach taktycznych przeciwnika większość batalionów zmechanizowanych jest wyposażona w transportery opancerzone HS-30 i Hotchkiss. Część batalionów zmechanizowanych jest wyposażona w transportery opancerzone M-113.
4. Stwierdzono następującą organizację batalionów lotniczych:
Korpusu: — eskadra rozpoznania i łączności w składzie 8 samolotów rozpoznawczych Do-27 i 15 śmigłowców Alouette II;
— dwie eskadry transportowe, każda po 21 śmigłowców H34 lub H21;
Dywizji: — eskadra rozpoznania i łączności: 8 samolotów rozpoznawczych Do-27 i 15 śmigłowców „Alouette II”;
— jedna eskadra transportowa — 12 śmigłowców Bell UH-1D.
5. Ustalono, że 64 skrzydło śmigłowców transportowych sukcesywnie wyposaża się w nowoczesne lekkie śmigłowce transportowe typu Bell UH-1D produkcji NRF, które w odróżnieniu od dotychczasowych typów znajdujących się w wyposażeniu Bundeswehry mogą być wykorzystane do transportu, a także jako środki walki. Uzbrojenie tych śmigłowców nie jest znane.
6. Przeciwnik prowadząc działania obronne aktywnie przeciwdziała jednostkami pancernymi i zmechanizowanymi na skrzydła zgrupowań nacierających wojsk. Usiłuje przenikać w ich ugrupowanie, dezorganizować dowodzenie oraz działalność zwłaszcza jednostek raketowych, artylerii i elementów tyłowych. Szczególną aktywność w tego rodzaju działaniach przejawia nieprzyjaciel na kierunkach, gdzie wykonuje uderzenia bronią jądrową.
7. Wzdłuż rz. WARTA działają grupy rozpoznawcze z 300 kompanii dalekiego rozpoznania. Z zeznań jeńców wynika, że z 1 plutonu tej kompanii przerzucono w ugrupowanie naszych wojsk 12 grup.

Sytuacja rozpoznawcza

I.

1. 3 A skupiając główny wysiłek rozpoznania na kierunku PLESZEW, ŚCINAWA prowadzi rozpoznanie:
— radioelektroniczne — do rubieży 20—30 km na zachód od ODRY, a rozpoznanie specjalne — od rubieży rz. Odra (płn.-zach. WROCŁAW);

— powietrzne — na kierunkach: PLESZEW, CHOCIANÓW; WARTA, WROCŁAW.

2. Na prawo rozpoznanie prowadzi 17 DPanc, skupiając główny wysiłek na kierunku KOŹMIN, RAWICZ.
3. 22 DZ główny wysiłek rozpoznania koncentruje na kierunku ZŁOCZEW, NAMYSŁÓW, gdzie dotychczas działały: jej oddział rozpoznawczy w sile wzmocnionej kompanii oraz dwie grupy rozpoznawczo-dyweryyjne (nr 2 i 3). Grupa rozpoznawczo-dyweryyjna nr 3 działająca w lasach pld.-wsch. WIERUSZÓW została zniszczona. Pozostałe grupy rozpoznawczo-dyweryyjne 22 DZ działają:
 - Nr 1 — w rejonie pln.-wsch. WABIENICE;
 - Nr 2 — w rejonie wsch. RYCHTAL.

Brak jest danych o położeniu 22 kompanii rozpoznania radioelektronicznego.

II.

1. Organizacja, skład i wyposażenie 8 batalionu rozpoznawczego — patrz tabela nr 4.
2. Położenie 8 batalionu rozpoznawczego o 21.30 2.8:
 - a) Kompania transporterów i kompania czołgów wraz z 3 plutonem rozpoznania inżynierskiego, 1 i 2 drużyną rozpoznania skażeń, grupą rozpoznania artyleryjskiego i pięcioma sanitariuszami po wykonaniu marszu są ześrodkowane w rejonie batalionu.
 - b) Kompania rozpoznania radioelektronicznego dotychczas nie była rozwijana. Ma ona pełne stany ludzi i sprzętu.
 - c) Kompania rozpoznania specjalnego — wszystkie pięć grup, które wchodzi w jej skład — jest w pełnej gotowości do działania.
 - d) Pozostałe elementy 8 br oraz sztab znajdują się w rejonie rozmieszczenia kompanii rozpoznania specjalnego.

Praca do wykonania:

W roli szefa rozpoznania 8 DZ:

- wydać zarządzenia wstępne (przygotowawcze);
- ocenić położenie oraz możliwości przeciwnika i wspólnie z szefem sztabu sprecyzować zadania rozpoznania;
- opracować projekt planu rozpoznania;
- wydać zarządzenie bojowe dla dowódcy 8 br.

Tabela do danych z rozpoznania:

- Nr 4 — Organizacja, skład i wyposażenie 8 br.

Tabela 4

ORGANIZACJA, SKŁAD I WYPOSĄŻENIE 8 br

Pododdziały	Stan osobowy				Ważniejsze uzbrojenie				Transport				Radiostacje				Inny sprzęt			
	Oficerów	Podofic.	Szereg.	Razem	PT-76	Transp. opanc.	RKM	Rgppanc	Sam. os. ter.	Sam. cięż. ter.	Sam. spec.	Motocykli	Kuchni	R-118	R-350	R-352	R-105	R-113	NRS 1	Namiern. R-363
Dowództwo i sztab batalionu	13	5	4	22	—	1	—	4	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Stan osobowy, uzbrojenie i wyposażenie																			
	5	25	12	42	13	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	13	—	—
Kompania czołgów pływających	2	1	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
— dowództwo kompanii	3	24	11	38	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—
— trzy plut. czołg. pływających	5	10	46	61	—	10	12	6	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—
Komp. rozpozn. (transporterów)	2	1	2	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— dowództwo kompanii	1	3	10	14	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—
— pluton pletwonurków	2	6	34	42	—	6	9	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—
— dwa plutony rozpoznawcze	5	8	23	36	—	—	5	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komp. rozpoznania specjalnego	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— dowództwo kompanii	2	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— centrum odbiorcze	2	5	23	30	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— 5 GDR	7	11	38	56	—	—	3	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3
Komp. rozpozn. r/elektronicznego	2	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— dowództwo kompanii	1	2	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— grupa operacyjna	1	2	2	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— plut. rozp. syst. r/okac.	3	6	24	33	—	—	1	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
— trzy plut. rozp. rad. UKF	1	3	8	12	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pluton łączności	1	2	18	21	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Sekcja techniczna	4	11	17	32	—	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Kwatermistrzostwo	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— pluton medyczny	—	4	15	19	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— pluton gospodarczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem w batalionie rozpozn.	41	75	166	282	13	12	24	6	9	12	23	1	2	3	7	20	14	25	4	3

IV. SYTUACJA ARTYLERYJSKA

1. Na dzień walki przydziela się 8 dywizji zmechanizowanej 3/3ABAA. Ponadto w okresie ogniowego przygotowania i wsparcia natarcia 8 DZ wspiera artyleria 66 pz z 1/22 pa i 22 dar oraz artyleria 64pz z 2/22 pa. 22 drt jest od 3.00 3.8 w gotowości do wykonania uderzenia jądrowego o mocy 3 kt wg planu dowódcy 8 DZ.
2. Przydział rakiet: 2×3 kt, 1×10 kt, 1×20 kt, 6×RCH.
3. Przydział amunicji artyleryjskiej (w jo):

Wyszczególnienie	moźdz. 82 mm	moźdz. 120 mm	hb 122 mm	arm. 122 mm	hbarm. 152 mm	BM-14	PPK	arm. 85 mm	SPG-9
Zapasy doraźny (wraz z artylerią wsparcia)	0,3	0,2	0,6	0,7	0,7	0,6	—	—	—
Na dzień walki (bez artylerii wsparcia)	0,7	0,7	0,6	1	1	0,6	1,5	0,6	0,6

Transport z zapasami doraźnymi amunicji przybędzie o 2.00 3.8 do m. BŁASZCZKI (2622).

4. Przydział środków rozpoznania artyleryjskiego na 3.8 — 8 s/l lotnictwa rozpoznawczego artylerii.
5. Stan rakiet w 8 drt:
1 bateria — 1×3 kt, 2 bateria — 1×10 kt, 3 bateria — 1×RCH, POT — 2×RCH;
3 APTBR dowiezie rakiety dla 8 drt w rejon wskazany przez dowódcę artylerii 8 DZ w terminach:
— do 24.00 2.8: 1×3 kt, 1×RCH;
— do 4.00 3.8: 1×20 kt, 1×RCH;
— do 8.00 3.8: 1×RCH.
6. Artyleria 8 DZ posiada pełne zapasy ruchome amunicji.
7. Ogniowe przygotowanie i wsparcie natarcia oraz sposób przygotowania nastaw do kierowania ogniem ustala dowódca artylerii 8 DZ.
8. Komunikaty meteorologiczne będą przekazywane co dwie godziny — począwszy od 2.00 3.8.

V. SYTUACJA TECHNICZNA

1. Stan techniczny wozów bojowych i pojazdów mechanicznych 8 DZ o godzinie 19.30 2.8

a) Obsługa techniczna i zapas przebiegu

W okresie poprzedzającym przegrupowanie dywizji służba techniczna poddała sprzęt niezbędnym zabiegom obsługowym i naprawczym. Wozy bojowe poddano OT-3, a pojazdy mechaniczne OT-2. Od ostatniego długiego odpoczynku, w czasie którego wozy bojowe poddano OT-1, a pojazdy mechaniczne OC, sprzęt przebył średnio 130 km.

W sytuacji o 19.30 2.8 sprzęt techniczny 8 DZ posiada następujący zapas przebiegu:

- czołgi: 11 czołgów po 80—110 km (8 pcz — 5 cz., 23 pz — 2 cz., 24 pz — 3 cz., 22 pz — 1 cz.);
15 czołgów po 250—300 km;
35 czołgów po 300—500 km;
pozostałe — średnio ponad 1500 km;
- transportery: 8000 km;
- samochody: 20000 km.

b) Rozmieszczenie funduszu naprawczego

50% sprzętu uszkodzonego środki ewakuacyjne pułków i dywizji do 21.30 2.8 zgromadziły w PZSU, gdzie przystąpiono do ich naprawy. Dla pozostałego sprzętu wymagającego naprawy bieżącej dostarczono części zamienne i załogi pracowały nad przywróceniem mu sprawności technicznej. Sprzęt ten o 21.30 2.8 częściowo był już naprawiany i podążał do rejonów swoich oddziałów; pozostały sprzęt ma dołączyć w późnych godzinach nocnych.

Sprzęt wymagający naprawy średniej i głównej pozostał w rejonach zbiórki sprzętu uszkodzonego organizowanych na trasach przemarszu wojsk dywizji.

c) Zestawienie liczbowe i stan techniczny wozów bojowych i pojazdów mechanicznych 8 DZ o 19.30 2.8

Tabela 5

Oddziały (podod- działy)	Należność wg etatu			Stan faktyczny			Wymagają naprawy								
	czołgi	transp.	samoch.	czołgi	transp.	samoch.	Czołgi			Transportery			Samochody		
							bieżącej	średniej	głównej	bieżącej	średniej	głównej	bieżącej	średniej	głównej
22 pz	43(2)	132	188	40(2)	119	169	6	—	2	5	2	—	8	—	—
23 pz	43(3)	132	188	37(3)	112	160	3	1	—	5	1	—	7	—	2
24 pz	43(3)	132	188	32(3)	99	141	5	3	—	8	4	3	12	3	5
8 pcz	84(3)	22	130	75(3)	20	117	11	2	—	1	—	—	5	2	—
pozostałe	(13)	47	1058	(12)	42	952	(1)	—	—	2	1	—	35	7	3
Razem	213(25)	465	1752	184(23)	392	1539	25(1)	5	2	20	8	3	67	12	10

*) W nawiasach podano czołgi pływające PT-76.
W ćwiczeniu przyjęto czołgi T-54 A i transportery „SKOT”.

2. Stan środków naprawczych i ewakuacyjnych 8 DZ

8 DZ posiada organiczny batalion napraw, którego wyposażenie przedstawia tabela 6.

Tabela 6

a) Kompania napraw czołgów i pojazdów gąsienicowych	Stan wg etatu	Stan fak- tyczny	b) Kompania napraw pojazdów kołowych	Stan wg etatu	Stan fak- tyczny
Warsztat typu A/Panc.	6	6	Warsztat typu A/Sam.	8	7
Warsztat typu B/Panc.	2	2	Warsztat typu B/Sam.	2	1
Warsztat MOC	1	1	Warsztat M-2/Sam.	1	1
US/Panc.	2	1	Warsztat SP/Sam.	1	1
M-1/Panc.	1	1	Warsztat elektroniczny	1	1
SP/Panc.	1	1	Warsztat Ł/Sam.	1	1
Warsztat elektroniczny	1	1	Elektrownia	1	1
Warsztat Ł/Panc.	1	1	Cysterna	1	1
Elektrownia	1	1			
c) Kompania napraw sprzętu uzbrojenia i łączności	Stan wg etatu	Stan fak- tyczny	d) Pluton robót specjalnych	Stan wg etatu	Stan fak- tyczny
Warsztaty specjalne	8	8	Warsztat elektryczny	1	1
Samochody ciężarowo-terenowe	2	2	Warsztat spawalniczy	1	1
Przyczepy	1	1	Warsztat blacharski	1	1
e) Pluton ewakuacji czołgów i pojazdów mechanicznych	Stan wg etatu	Stan fak- tyczny	Warsztat wulkanizacyjny	1	1
Ciągnik wyciągarka	1	1	Warsztat kowalski	1	1
Ciągnik dźwig	1	1	Warsztat stolarski i tapicerski	1	1
Ciągniki pancerne	2	2	Warsztat pomp i gaźników	1	1
Ciągniki art. gąsienic.	1	1	Elektrownia	2	2
Ciągniki art. kołowe	1	1	Cysterna	1	1
Ciągniki kołowe	3	3	Przyczepa	1	1
Kras-60 t	3	3			
PTG	1	1			

Skład osobowy batalionu napraw — 205 ludzi.

Możliwości batalionu napraw:

- 12 napraw bieżących (7 godz.) lub 4 naprawy średnie czołgów (do 15 godz.);
- 16 napraw bieżących (7 godz.) lub 5 napraw średnich samochodów (11 godz.).

W obliczeniach przyjęto, że jeden warsztat wykonuje jedną naprawę bieżącą.

3. Stan zaopatrzenia materiałowo-technicznego

W poprzednim rejonie długiego odpoczynku oddziały zostały uzupełnione do etatowych norm w zestawy naprawcze oraz części zamienne i materiały eksploatacyjne.

Batalion napraw posiada 0,8 zestawu bieżącego i 0,5 zestawu średniego do czołgów oraz 80% części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych. Magazyn sprzętu panc. i magazyn sprzętu samochodowego posiadają 50% należnych norm.

Urzutowanie zestawów naprawczych w 8 DZ przedstawia tabela 7.

Tabela 7

Oddziały	Zestaw naprawy bieżącej		Zestaw naprawy średniej		Części zamienne i materiały ekspl. do pojazdów mechanicznych
	Ilość	ciężar w t.	ilość	ciężar w t.	
Pułk czołgów	2	9-15	—	—	4 t
Pułk zmechaniz.	$3 \times 1 = 3$	13,5-22,5	—	—	$3 \times 6t = 18t$
Batalion napraw	1	4,5-7,5	1	25-35	9 t
MSPanc	2	9-15	2	50-70	—
MSSam	—	—	—	—	45
Razem	8	36-60	3	75-105	76 t

4. Wiadomości dodatkowe

1. Zastępca d/s technicznych 8 DZ znajduje się w sztabie dywizji, wydział techniczny przy KSD.
2. Armijne PZSU rozwinięte w rejonach: nr 1 — DOBRA, nr 2 — PLESZEW.
3. Wydział techniczny otrzymał polecenie, aby wszelkie prace obsługowe i naprawcze zostały zakończone do 3.00 3.8.
4. Do 3.00 3.8 uzupełnić brakujące zestawy oraz części zamienne i materiały eksploatacyjne do etatowych norm. Położenie magazynów

dywizyjnych i armijnych oraz sposób i kolejność uzupełniania ustalić z kwatermistrzem dywizji.

5. Na kierunku działania 8 DZ ewakuację uszkodzonego sprzętu prowadziła i będzie prowadzić AGE nr 5 w składzie 4 ciągników pancernych, 3 ciągników gąsienicowych i 3 ciągników kołowych. Dowódca tej grupy zamelduje się w wydziale technicznym dywizji do 21.00 2.8.
6. Meldunki przedstawiać:
 - o osiągnięciu gotowości technicznej w rejonie zatrzymania — do 3.00 3.8;
 - podczas wykonywania zadania dla sztabu armii — środkami łączności i przez radio — co cztery godziny;
 - szczegółowe sprawozdanie o stanie sprzętu — do oddziału technicznego armii — do 22.00 z sytuacji o 18.00 każdego dnia.

Tabele do sytuacji technicznej:

- Nr 5 — Zestawienie liczbowe i stan techniczny wozów bojowych i pojazdów mechanicznych 8 DZ.
- Nr 6 — Stan środków naprawczych i ewakuacyjnych 8 DZ.
- Nr 7 — Urzutowanie zestawów naprawczych w 8 DZ.

VI. SYTUACJA TYŁOWA

I.

1. Tyły oddziałów i pododdziałów dywizji o 21.30 2.8 znajdują się w rejonach ześrodkowania jednostek macierzystych. Tyły dywizyjne osiągnęły nakazane rejony i są w trakcie rozmieszczania. Szczegółowe położenie jednostek tyłowych przedstawiono w załączniku nr 1.
2. a) W czasie marszu do rejonu długiego odpoczynku dywizja zużyła:
 - amunicji przeciwlotniczej — 0,5 jo;
 - benzyny samochodowej i oleju napędowego według norm — po przebyciu 240 km;
 - benzyny samochodowej (B-70) — 1,5 jn.
- b) Przed rozpoczęciem marszu dywizja posiadała pełne zapasy ruchome oraz zapasy doraźne środków materiałowych:
 - benzyny samochodowej — 0,25 jn;
 - oleju napędowego — 0,4 jn;
 - żywności — 2 rdz., w tym 1,5 rdz. „S-I”.Dla zabrania zapasów doraźnych olejów napędowych dywizja otrzymała z 3 A 30 cystern z olejem napędowym, które to w czasie marszu przemieszczały się w ugrupowaniu marszowym oddziałów:
 - pułków zmechanizowanych — po 6 cystern;
 - pułku czołgów — 8 cystern;
 - batalionu rozpoznawczego — 3 cysterny;
 - batalionu saperów — 1 cysterna.

4. Wartość współczynników (maksymalna) do obliczenia zużycia mps:
- a) w marszu: — dla wozów bojowych: $kmt = 0,35$, $ke = 0,3$;
— dla pojazdów mech.: $kmt = 0,3$, $ke = 0,4$.
 - b) w natarciu: — dla wozów bojowych: $kmt = 1,1$, $ke = 0,25$;
— dla pojazdów mech.: $kmt = 0,95$, $ke = 0,45$.

Zużycie to oblicza się wg wzoru:
$$P = \frac{L(1 + kmt)(1 + ke)}{S}$$

gdzie:

- P = zużycie paliwa w jn;
- L = długość trasy marszu (mierzona krzywomierzem) lub głębokość zadania bojowego (mierzona w linii prostej);
- kmt = współczynnik manewrowo-taktyczny;
- ke = współczynnik eksploatacyjny;
- S = zasięg pojazdu na jednej jednostce napełnienia.

IV.

Praca do wykonania.

W roli kwatermistrza 8 DZ opracować koncepcję zabezpieczenia materiałowego i medycznego dywizji.

Tabela do sytuacji tylowej:

— Nr 8 — Zestawienie stanu osobowego i transportu tyłów DZ.

Wydrukowano w 500 egz.

Egz. Nr 1—500 Kanc. Tajna ASG

Wyk. ONB

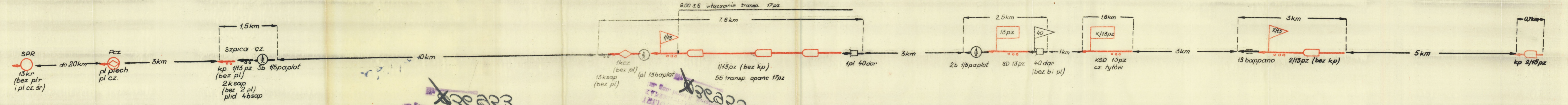
Drukarnia ASG. — Nr z. 22 (0803 W/W)

ZESTAWIENIE STANU OSOBOWEGO I TRANSPORTU TYLÓW DZ

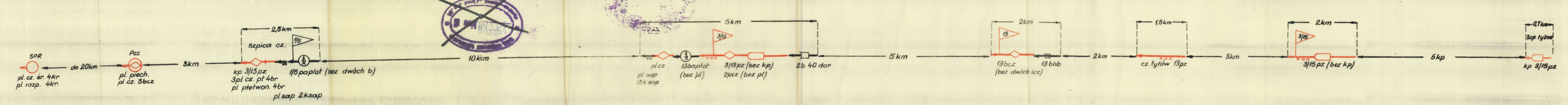
Tabela 8

L. p.	Oddziały i pododdziały tylowe dywizji	Stan osobowy	TRANSPORT													Jednorazowa zdolność załad. (ton)	U W A G I:
			sam. Gaz-69	sam. cięż. - teren.	sam. cyst. Star 6 X 6	samoch. sanit.	transp. san. Skot	inne sam. specj.	przyczepy transp.	przyczepy-cysterny	ciągnik kołowy	ciągnik gąsien.	PTG	Motocykle M-72			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Batalion zaopatrzenia				Tylły dywizyjne (DZ)												
	a) Dowództwo i sztab	23	2	2	-	-	-	2*)	1	-	-	-	-	-	3		
	b) Sekcja planowania i ewidencji	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		*) wozy sztabowe
	c) Kompania zaopatrywania w amunicję	61	-	52	-	-	-	1	32	-	-	-	-	-	240	współcz. ład. 0,75	
	— pluton zaopatrzenia	28	-	26	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	120		
	— pluton zaopatrzenia	28	-	26	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	120		
	— drużyna remontu samochodów	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
	d) Kompania zaopatrywania w amunicję	61	-	52	-	-	-	-	32	-	-	-	-	-	240	współcz. ład. 0,75	
	e) Kompania zaopatrywania w mps	65	-	10	52	-	-	1	12	24	-	-	-	-	ok. 280		
	— pluton zaopatrzenia	30	-	5	26	-	-	-	6	12	-	-	-	-	140		
	— pluton zaopatrzenia	30	-	5	26	-	-	-	6	12	-	-	-	-	140		
	— drużyna remontu samochodów	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	f) Pluton zaopatrzenia technicznego	30	-	25	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	124	współcz. ład. 0,75	
	g) Drużyna zaop. w żywn. i umundurowanie	19	-	16	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	70	współcz. ład. 0,7	
	h) Warsztat szewsko-krawiecki	8	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-			
	i) Łaźnia polowa	5	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-			
	j) Piekarnia polowa	55	-	7	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-		4 KPN	
	k) Drużyna filtrów wodnych	5	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-			
	l) Sekcja techniczna	17	-	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	1		4 przycz. specjaln.	
	ł) Kwatermistrzostwo	27	-	6	3	-	-	-	6	-	-	-	-	1			
	m) Pluton medyczny	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Razem w batalionie:	387	2	167	56	1	-	13	117	24	-	-	-	5	954		
	Razem w batalionie medycznym:	130	1	14	1	10	-	2	8	-	-	-	-	-	100		

UGRUPOWANIE 13pz DO WYKONANIA ZADANIA BLIZSZEGO (wariant)
 prawa marszruta nr 1

lewa marszruta nr 2.

TAJNE

EBZ NR.
NR KS: 0107/...
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO CZĘŚCI NIERUCHOZ
ARKUSZ Nr 3

11DZ

8DZ

22, 23, 24pz, 25pcz

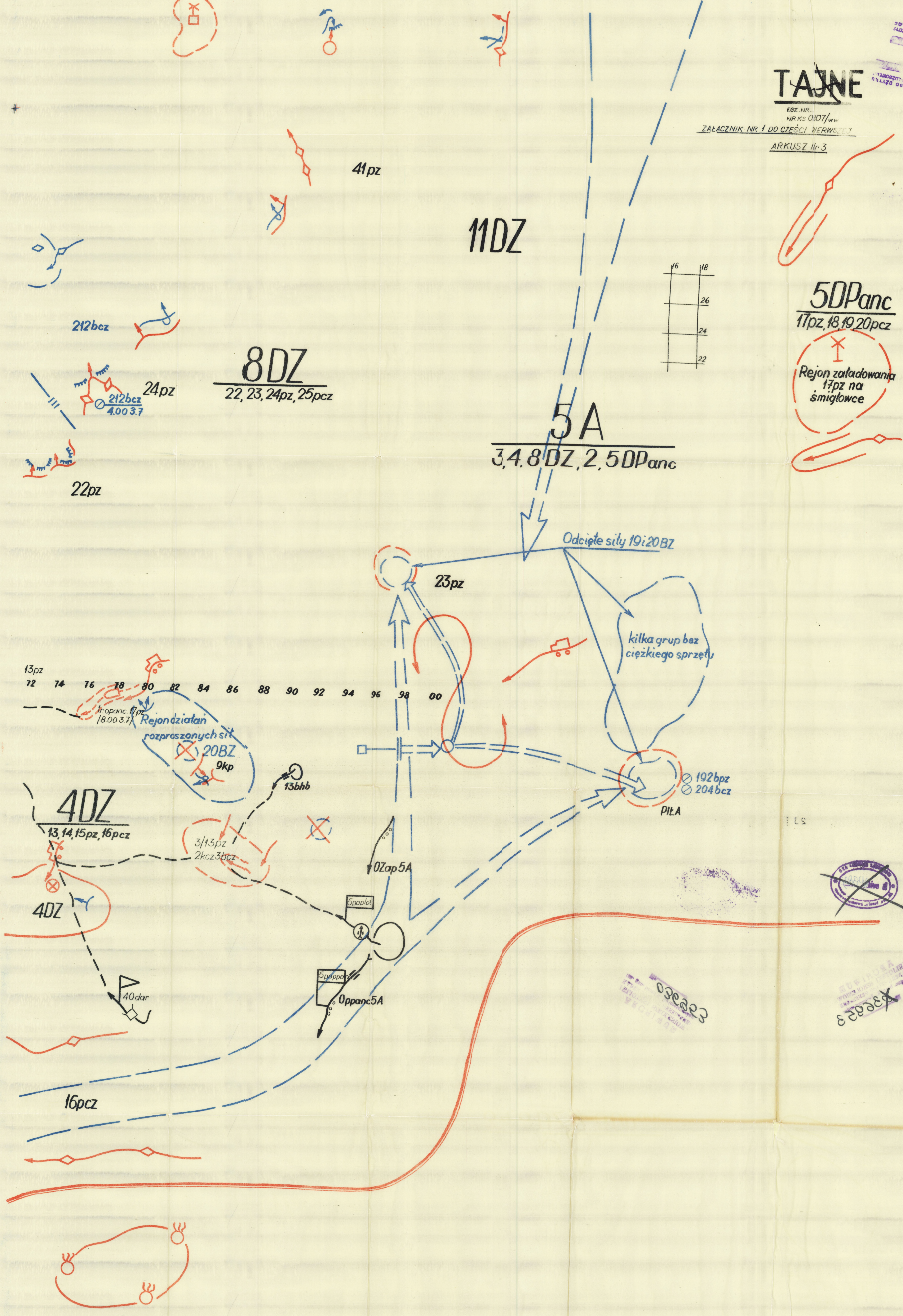
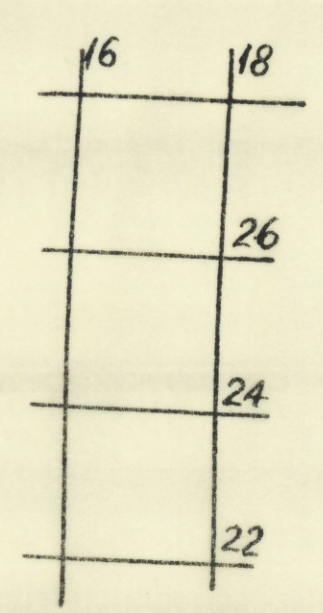
5A

3, 4, 8DZ, 2, 5DPanc

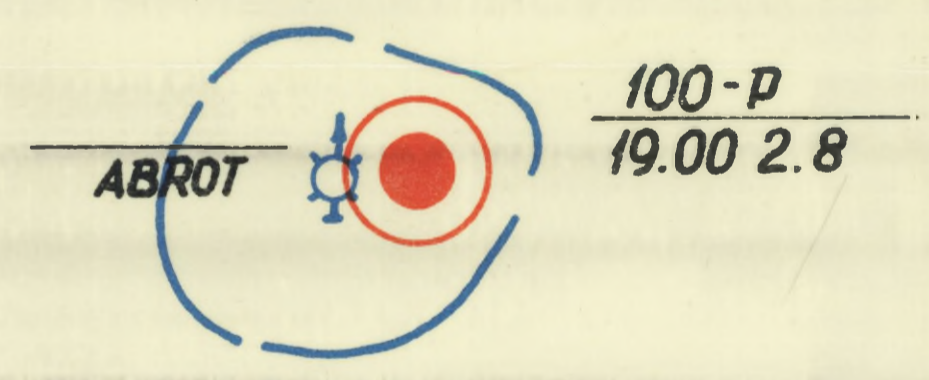
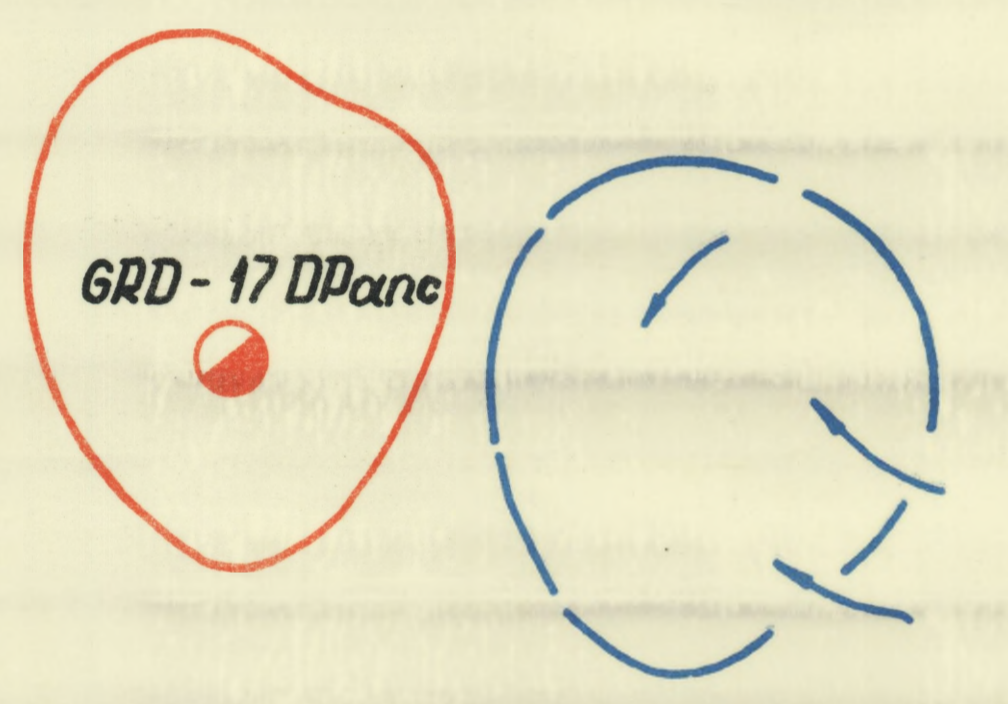
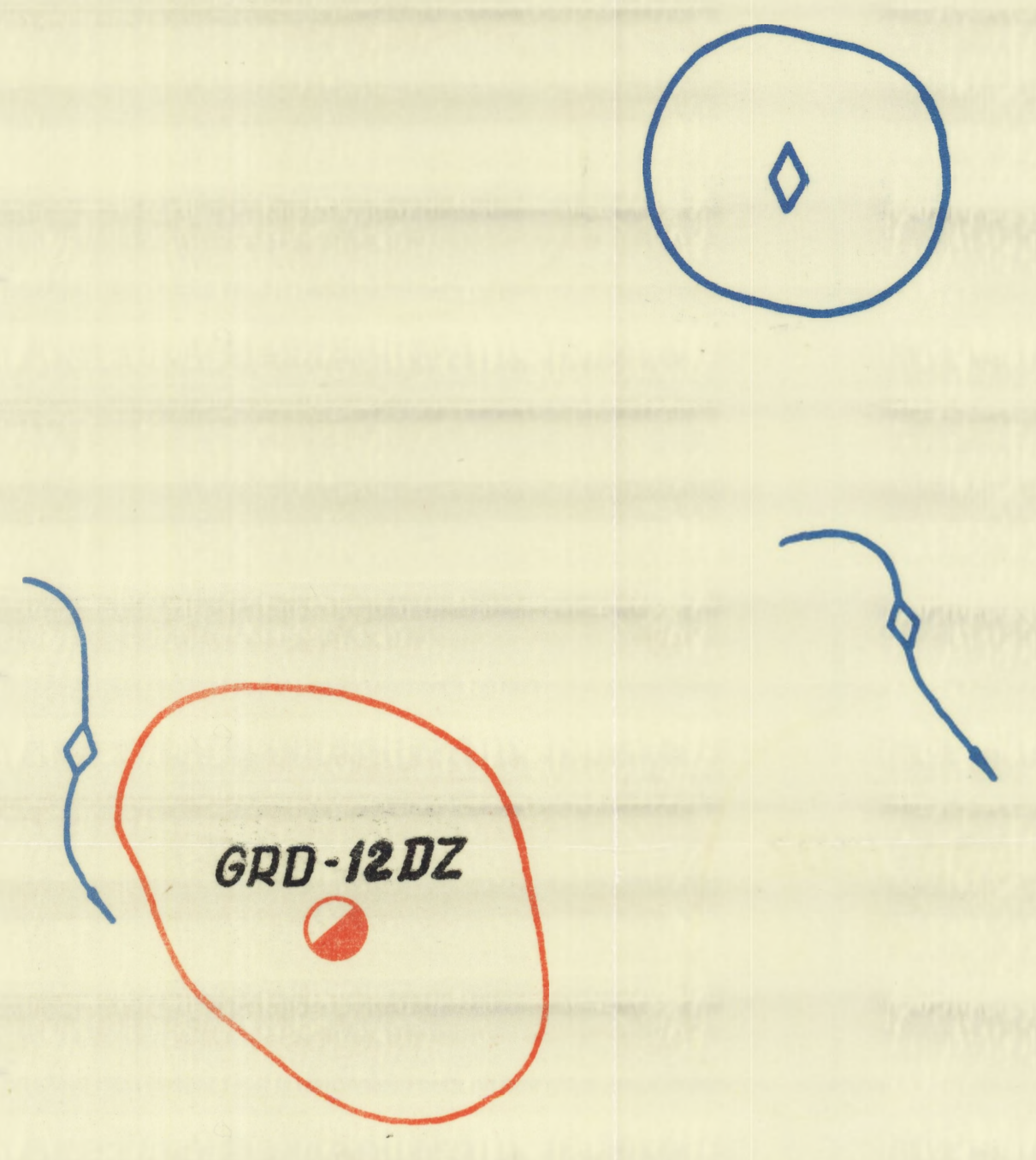
5DPanc

17pz, 18, 19, 20pcz

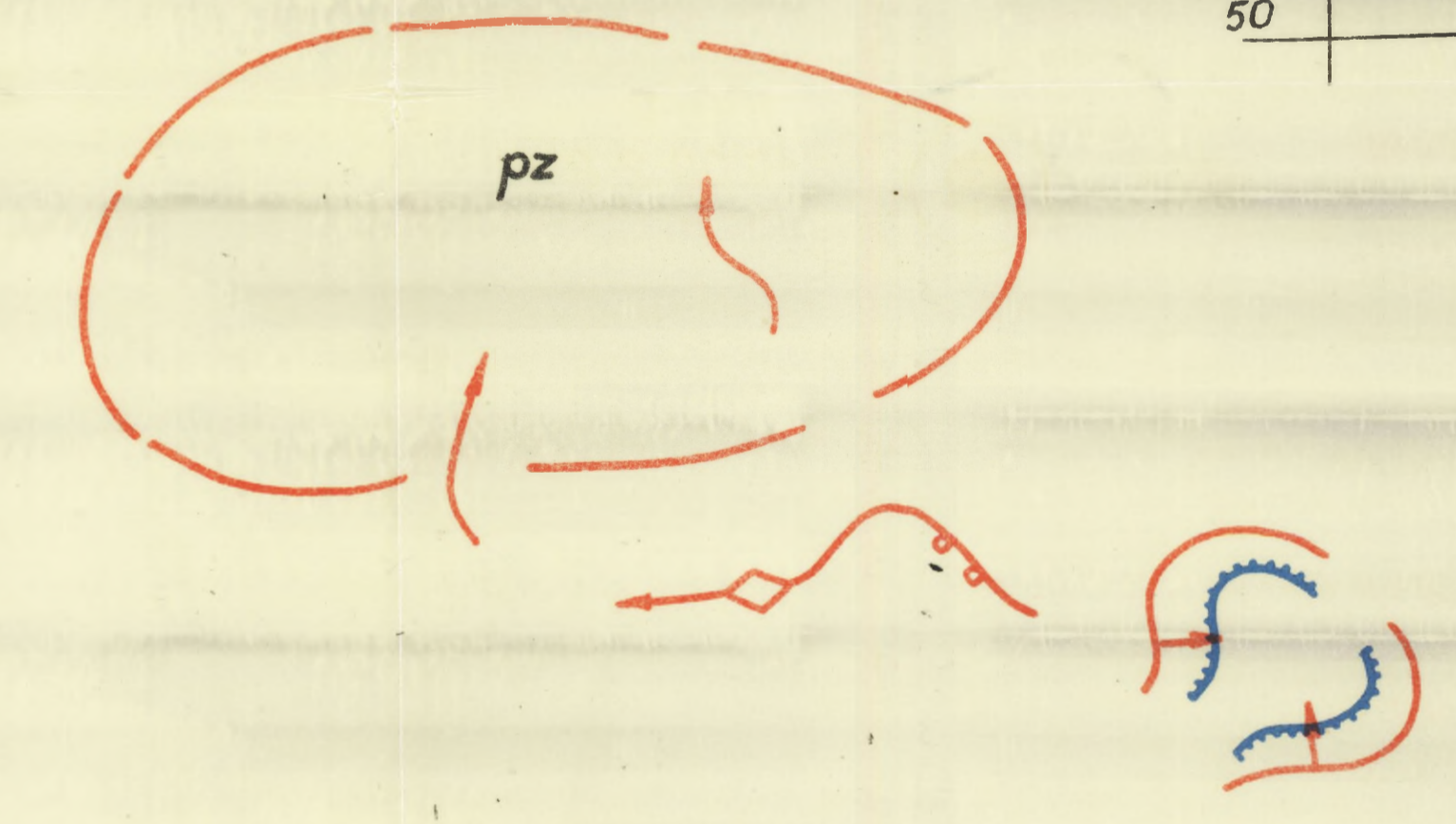
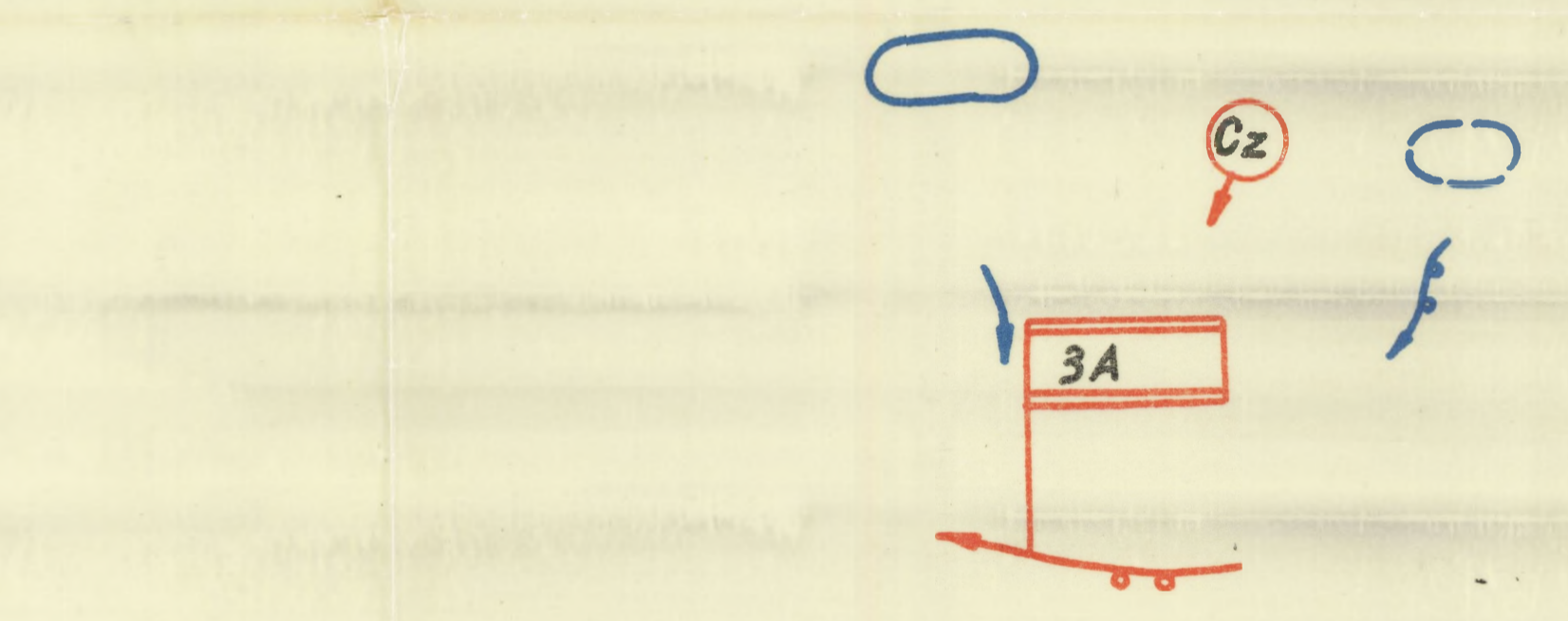
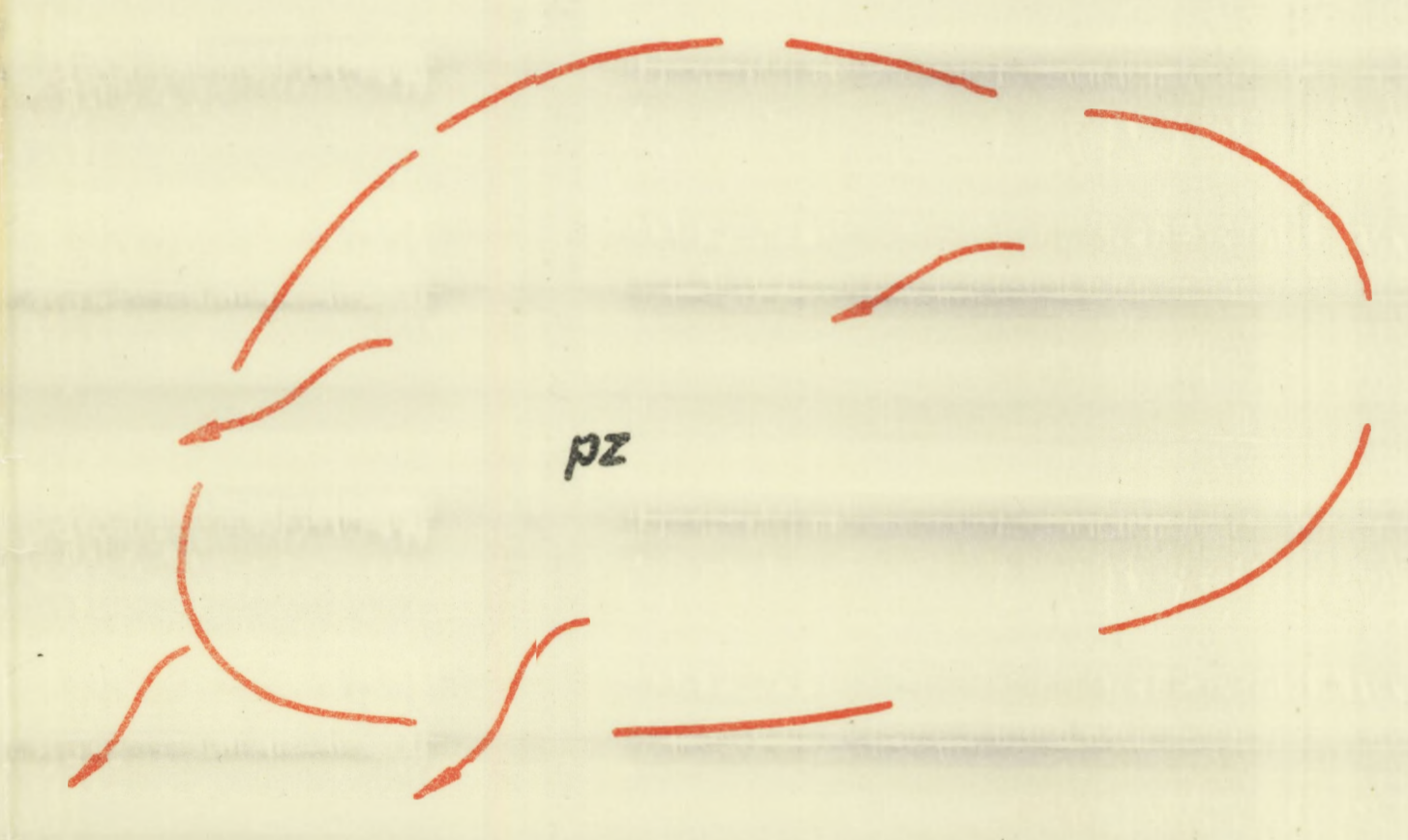
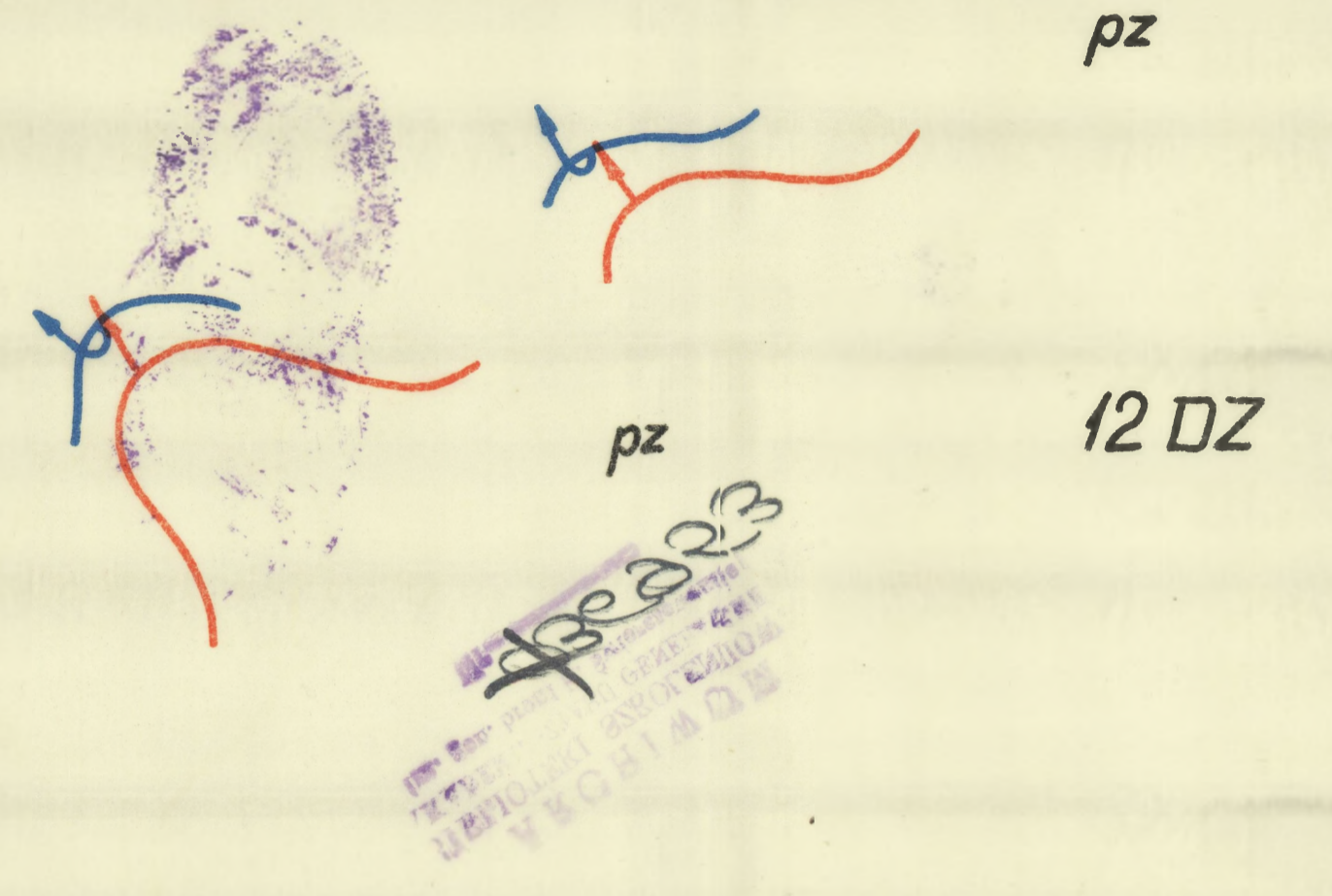
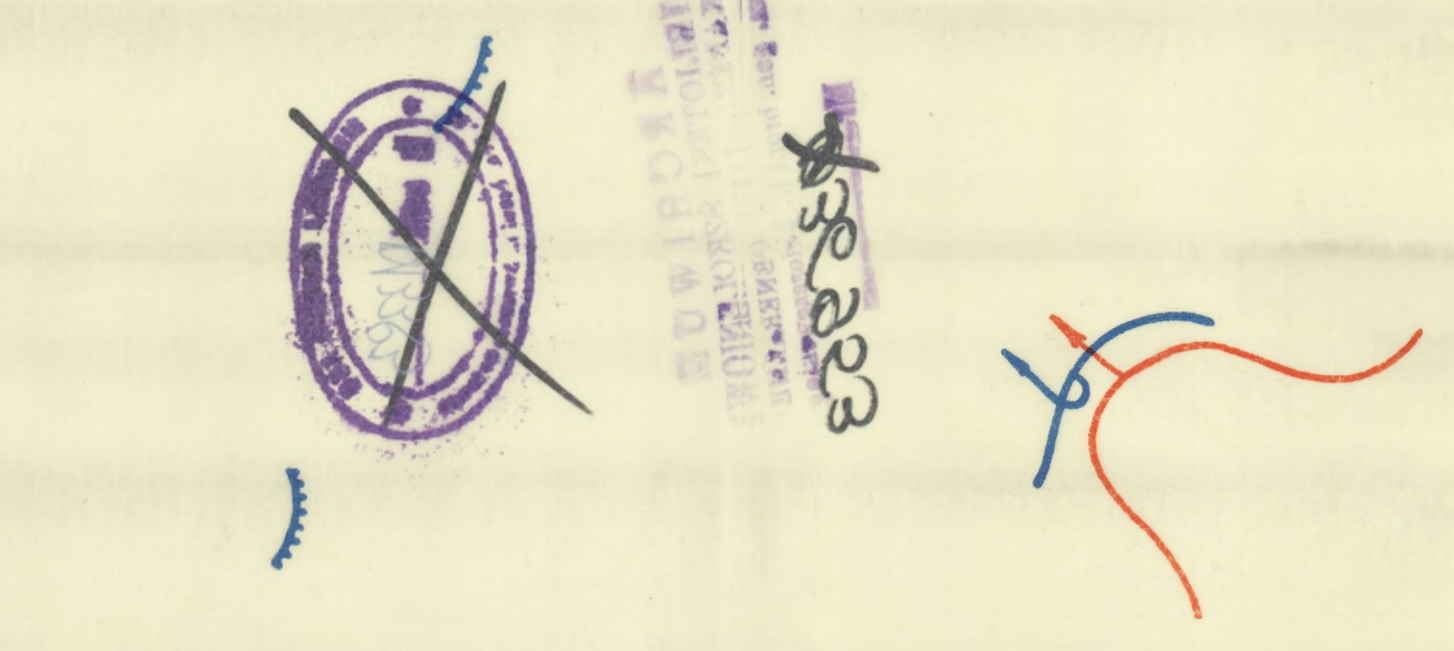
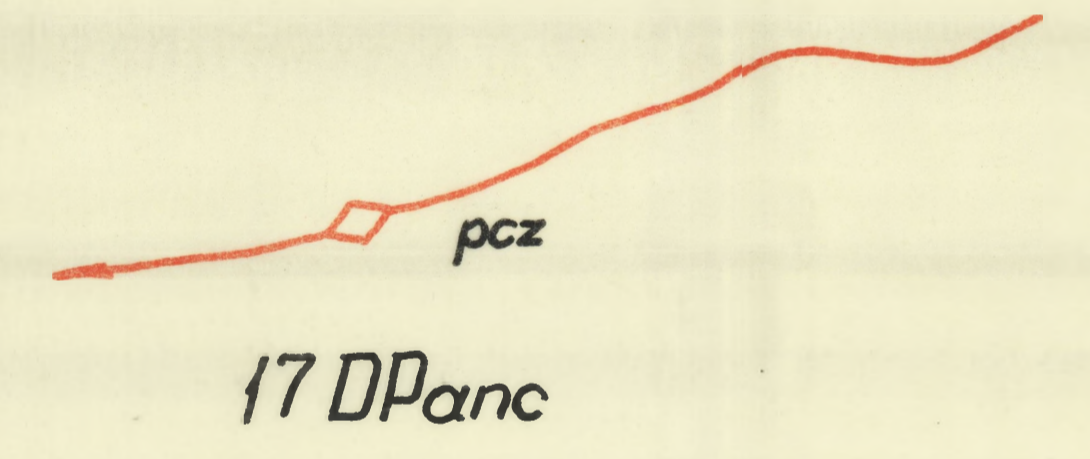
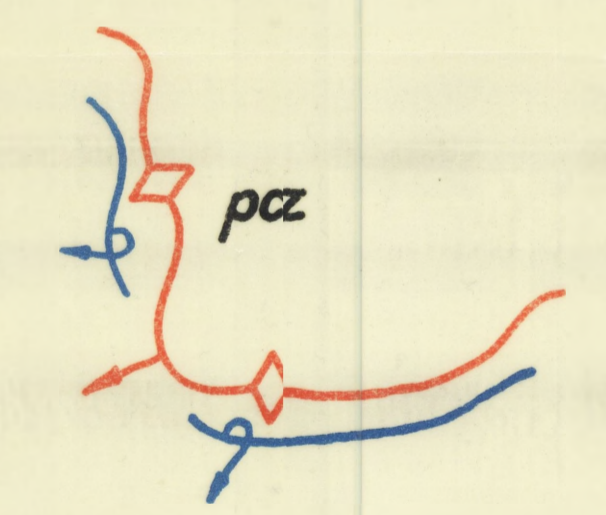
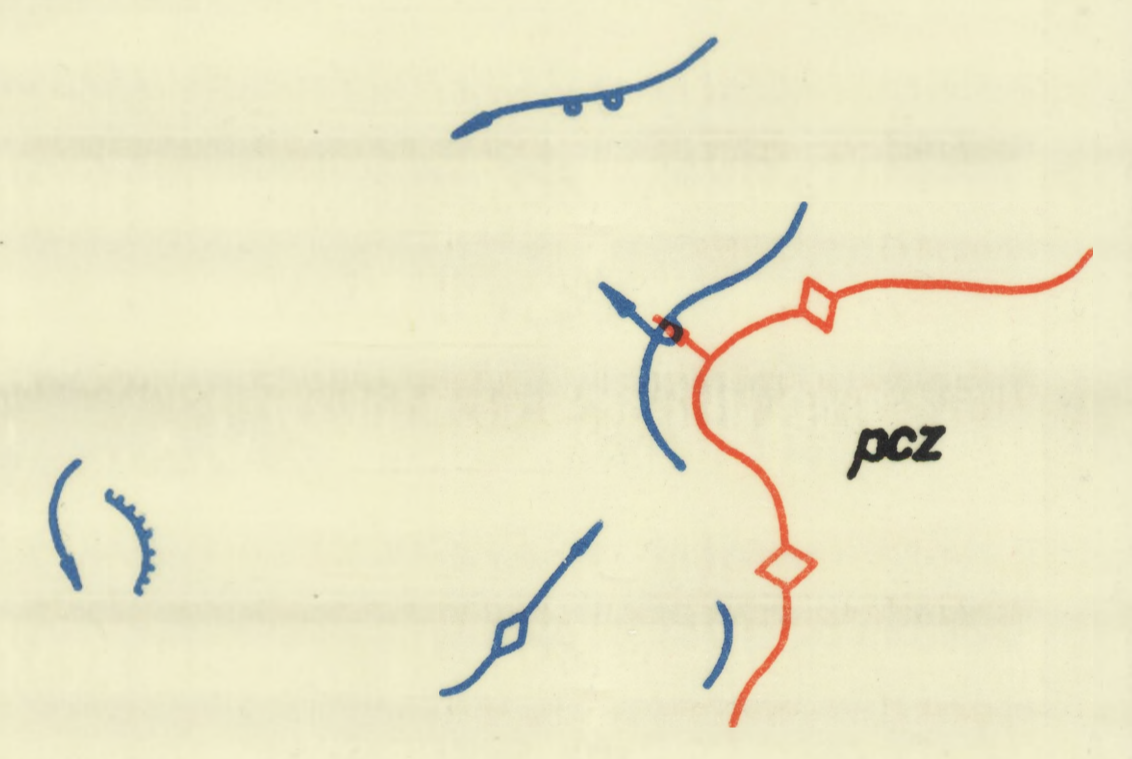
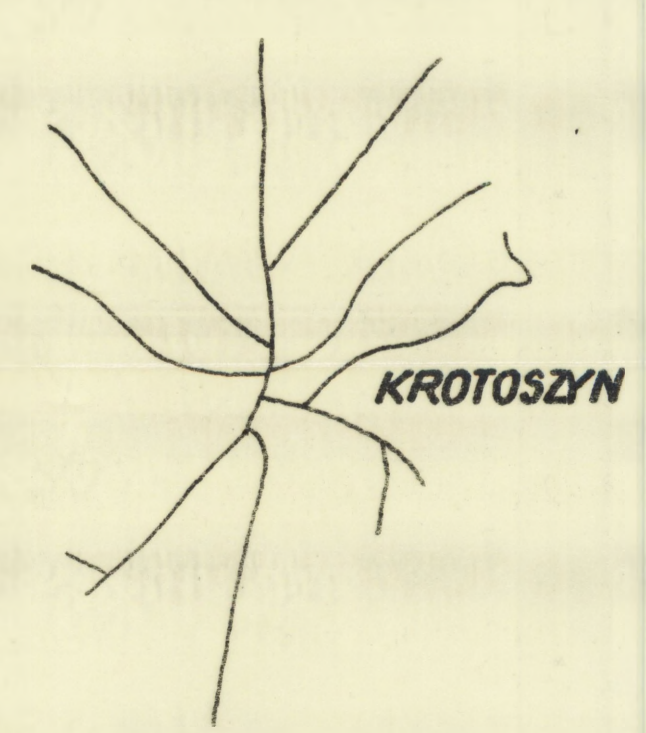
Rejon załadunku
17pz na
śmigłowce

ARKUSZ nr 1
Do poz. 0808/ww

21 BPanc

	00	02	04
52			
50			

ARKUSZ nr 3
dopoz OBDB/jww

MIĘDZYGÓRZ

piechota
transportery

Samochody
specjalne

samochody

Samochody
specjalne

sprzet
ciężki

WYKONANO 500 EGZ
Egz. Nr 1-500 Zeszyt Takt.
Druk str. 28 III. 1969r.

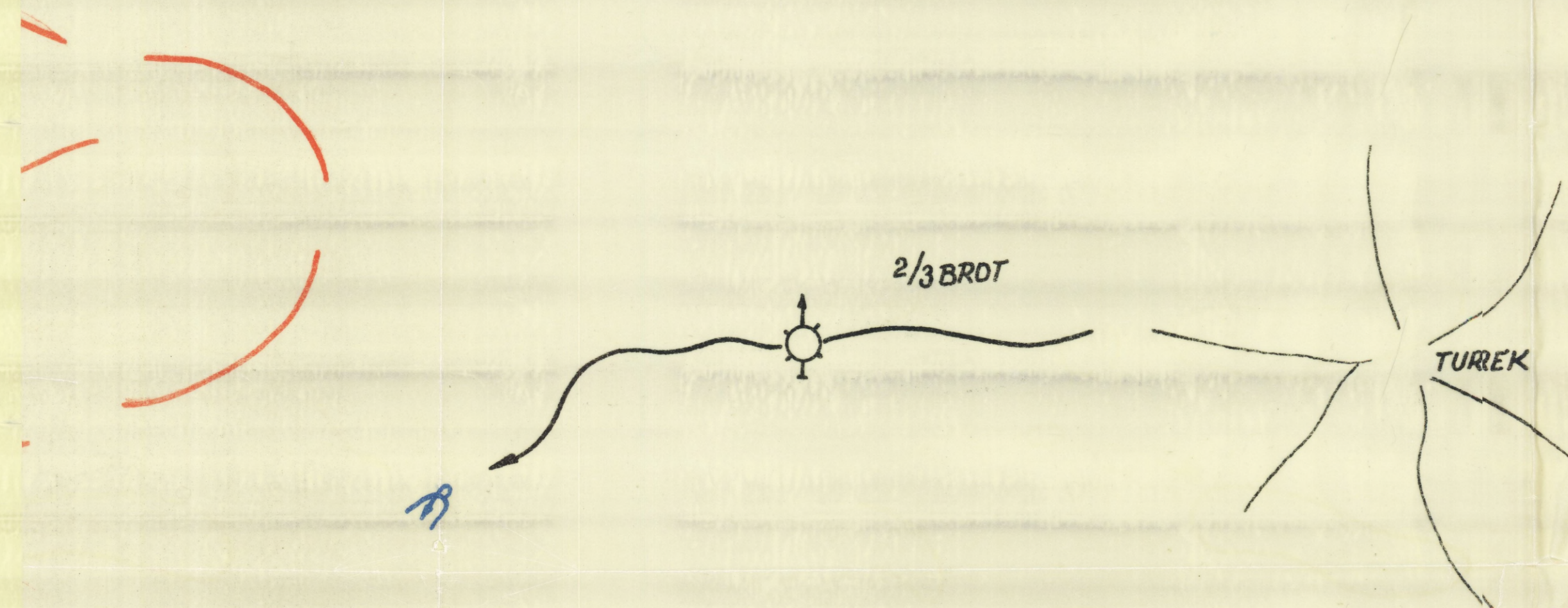

POŁOŻENIE WOJSK WŁASNYCH I WIADOMOŚCI O NPLU O 21.30 2.8

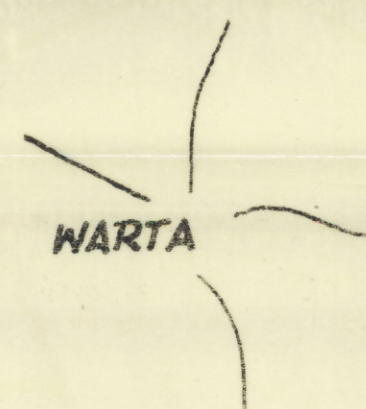
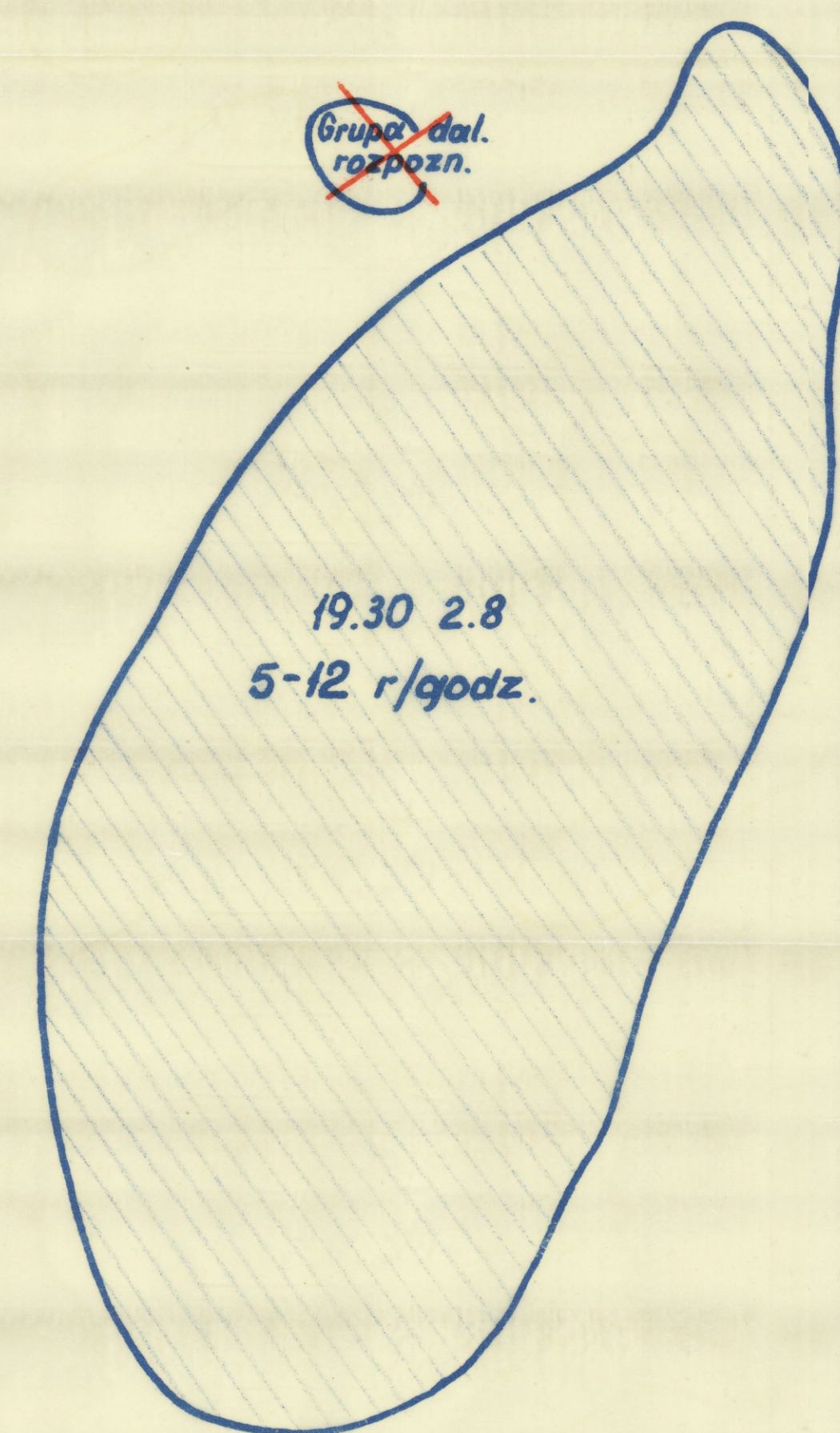
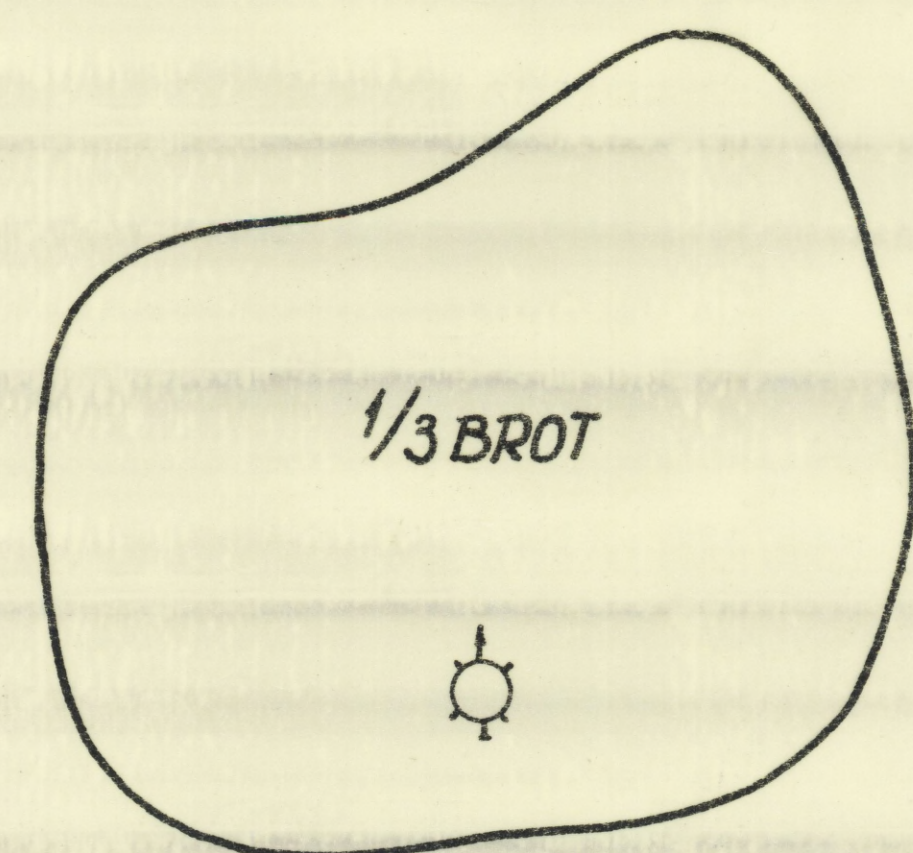
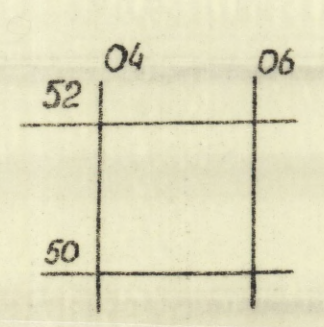
Załącznik nr 1 do części drugiej

FATNE
Egz. Nr.
Nr Ks. 0808/ww

ARKUSZ nr 2

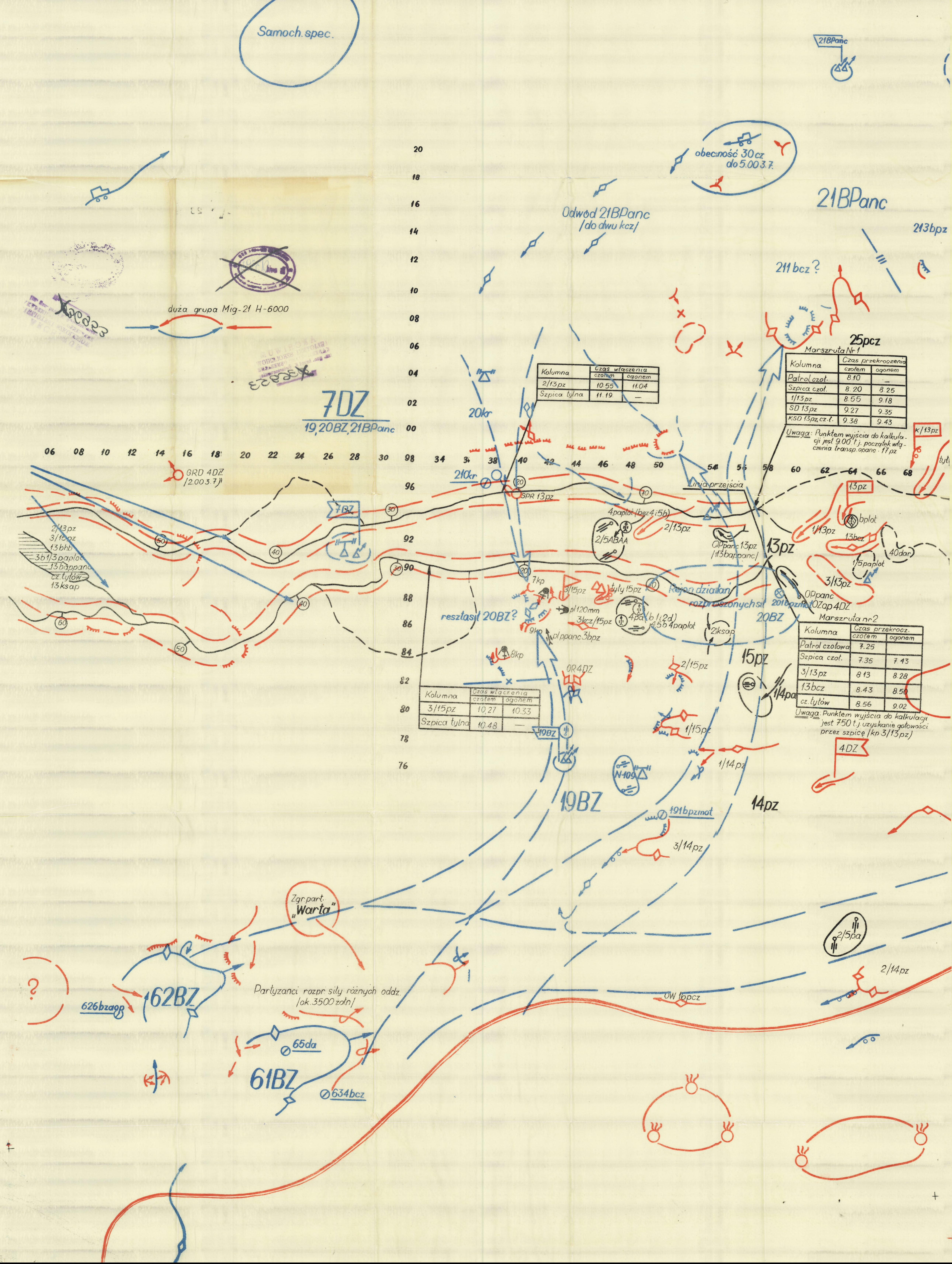

3A
8.12.22 DZ, 5, 17 DPanc

POŁOŻENIE WOJSK WŁASNYCH I NPLA O 5.30 3.7 OCENA NPLA I DECYZJA DOWÓDCY 13pz

Samoch. spec.

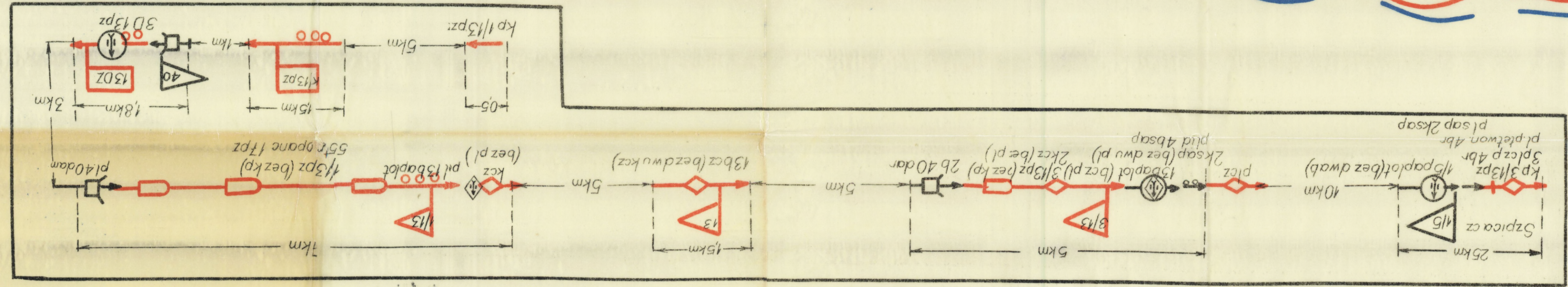

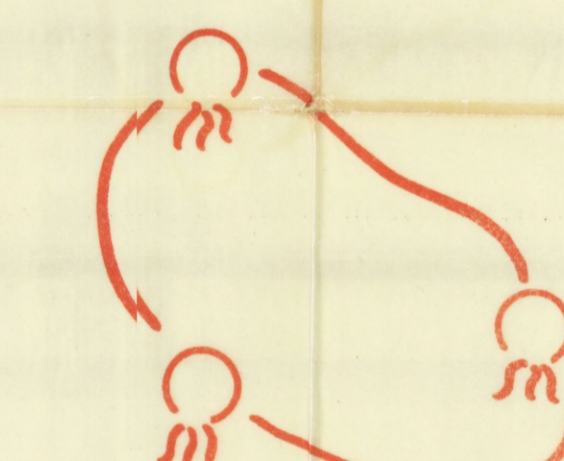
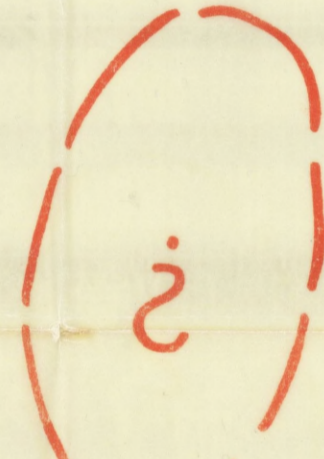
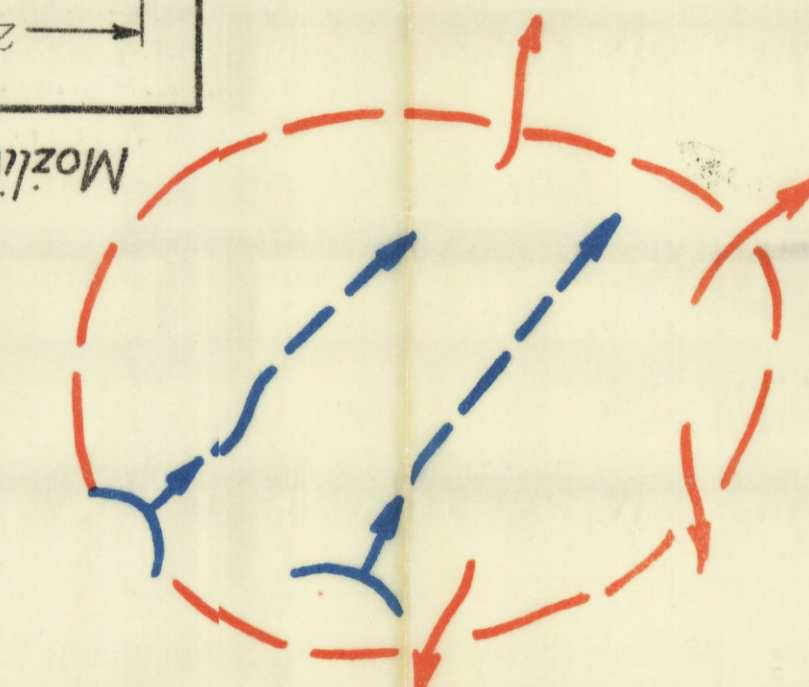
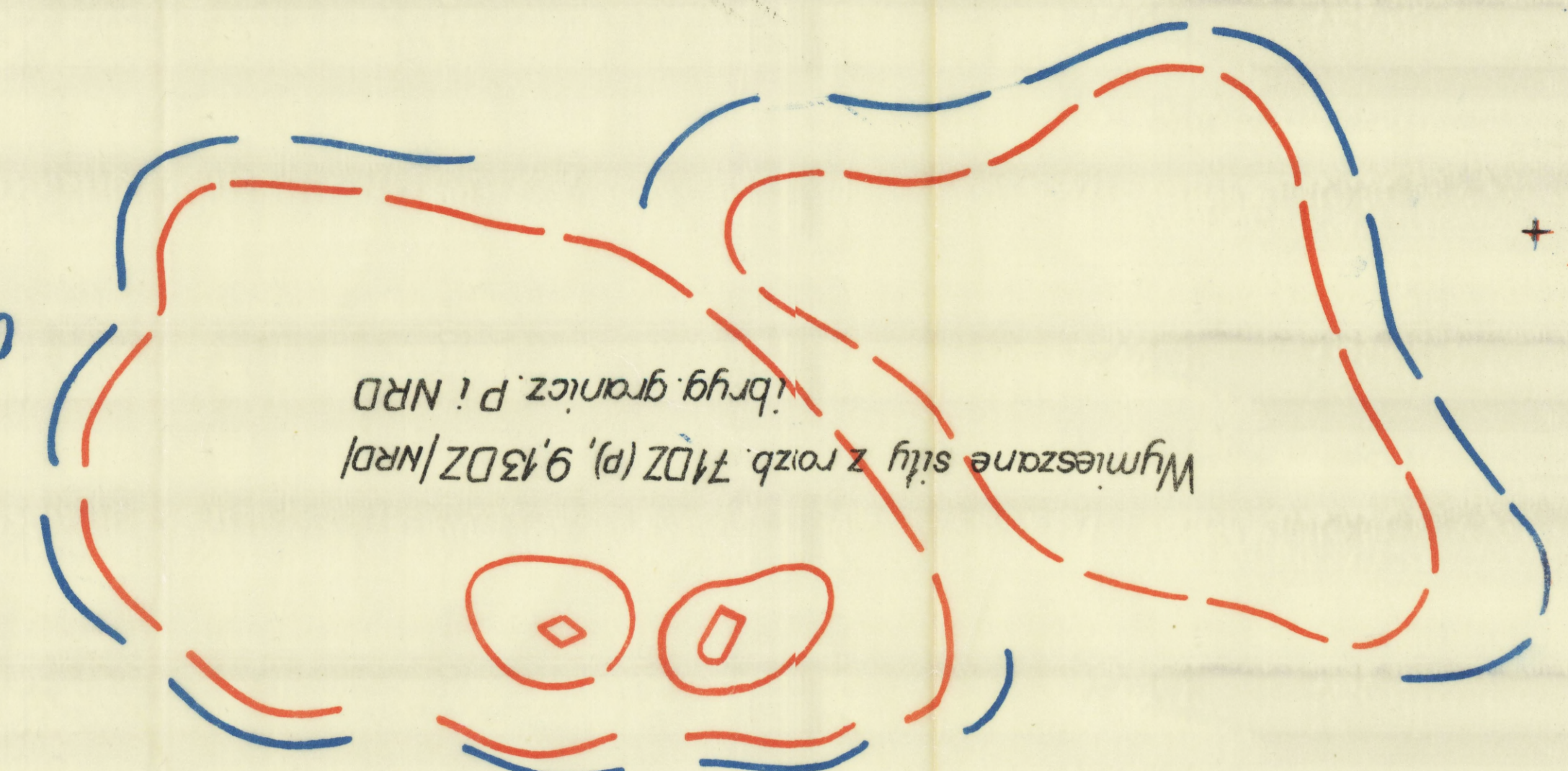
Orientacyjne czasy przejscia rowidz szos /9000/

Kolumna	z czasu porzeczki	z czasu ogonem	z czasu ogonem
Sapica cz	1105	1115	1125
3/15 pz	1133	1148	1163
15 bcz	1205	1208	1213
1/15 pz	1226	1226	1231
SD 15 pz	1256	1256	1261
KSD 15 pz cz. tylow	1305	1305	1310
Sapica tylna	1325	1325	1330

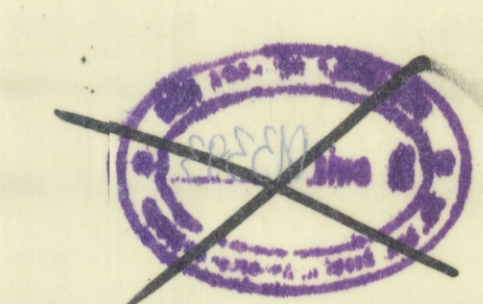
Lwag: 1 Nie przewiduje sie odroczenia
2. Odstepy między kolumnami mogą być zmniejszone

Mozliwe ugrupowanie do wykonania zadania nastepnego

WYKONANO 500000
Kopie N. B.
1952. 1. 14. 14. 59

100000
100000
100000